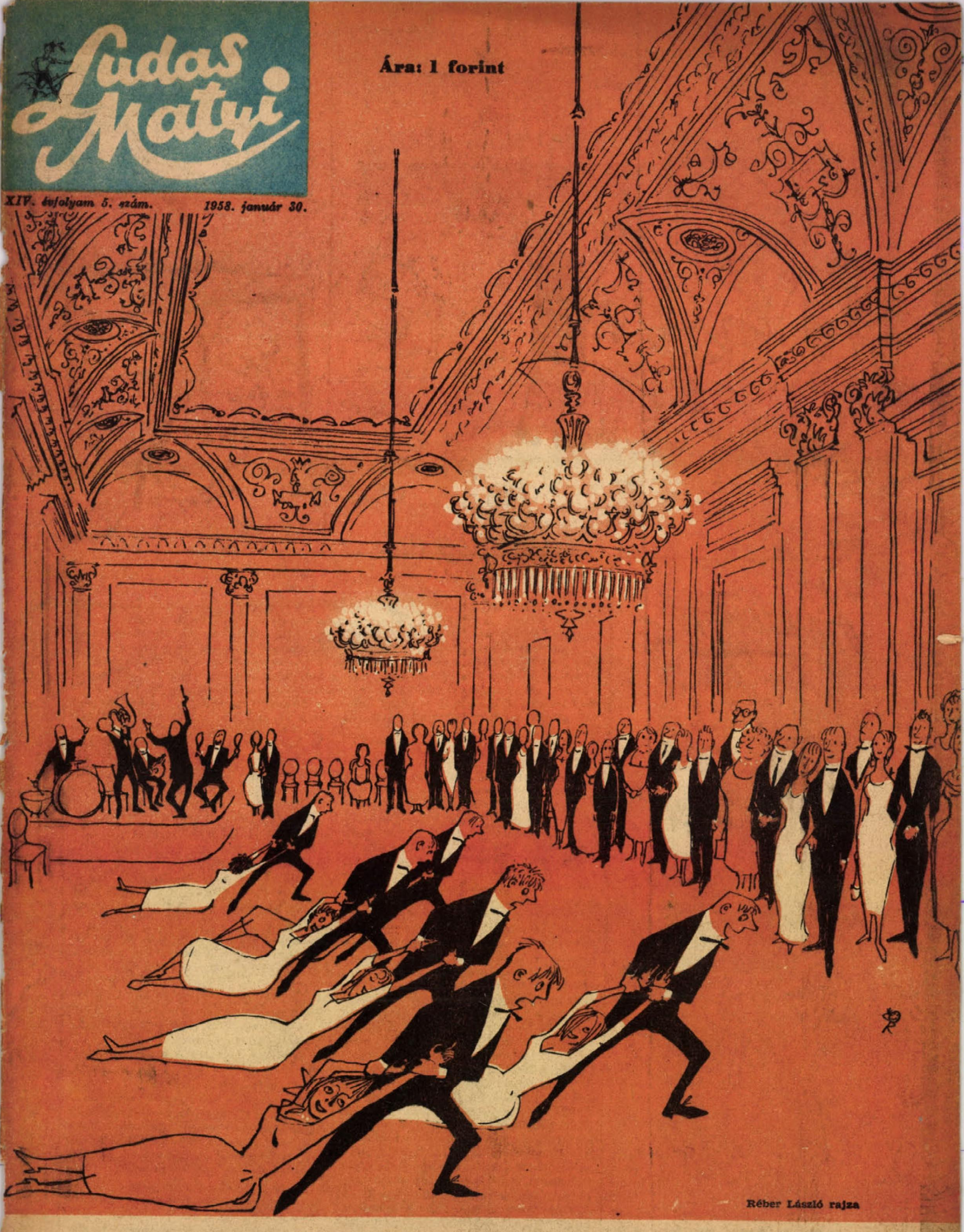
Ludas Matyi

Ára: 1 forint

XIV. évfolyam 5. szám. 1958. január 30.

Réber László rajza

Nyitópárok! Rock and rollra felállni!

Részletes tájékoztatás

Gerő Sándor rajza

Korszerűsítés

Szür-Szabó József rajza

A Bámexbumfért-nál

Sándor Károly rajza

— Hát ez bizony nem könnyű dolog! ... Értekezlet a legfelsőbb szinten!

Hogyan készül...?

Vita zajlott le nemrégen a színészklubban színészék és kritikusok között. A vita hevében egy ifjú rendező azt javasolta, hogy a kritikusok járjanak el a színházi próbákra, lássák a színészt vajúdás közben, gibiceljenek az igazgatónak, rendezőnek, mindenfajta színházi embernek, mint dolgoznak a sikerért — akkor nyilván nem lennének olyan zord kritikusai egy-egy premiernek.

*

Kopasz Leó kritikusra igen mély benyomást tett a rendező indítványa, de elhatározta: előbb kipróbálja az élet egy másik szektorában. Kiválasztotta a Csillogó Étterem étlapjának ezt a számát: Párolt marhafartő tört burgonyával, paradicsommártással. És ama napon, amelyet elfogyasztására kiválasztott, hajnalban kelt s elkísérte a vásárcsarnokba a bevásárlót, aki hatalmas marhadarabokra alkudozott és gondoskodott hazaszállításukról. A Csillogó Étteremben reggel megindult a takarítás, tisztogatás és a kritikus megelégedve állapította meg, hogy még a mellékhelyiségek tisztántartásával megbízott kartársnő is hivatásérzettől eltelve látja el feladatát. Jelen volt a tűzhelyek begyújtásánál, megfigyelhette, amint a kukták a krumplihámozás körül serénykednek, amint a segédszakácsok a mártás bugyborékolását ellenőrzik, amint a séf a marhapárolás művészetében gyakorolja magát. Csupa sürgés-forgás, pára, illat volt a konyha, amelyben időnként összedugta fejét a szakácsság vezetősége, hogy egy-egy problémát sikerrel megoldjon. Később sor került a terítés sok csínjára-bínjára. A vállalatvezető ellenőrizte a damasztabroszok simaságát, a porcelántányérok csillogását, ezüst evőeszközök és kristálypoharak villogását. Megigazította a vázákban viruló virágocskákat és a selyemernyős lámpák ontotta hangulatvilágítás fényeit.

Nyolc órakor tetőpontjára hágott az izgalom, a sürgölődés a fortyogás, a csörömpölés. Ide még egy kis só, oda egy kis hagyma, amoda némi mustár, majd a hús keménységi, a mártás sűrűségi, a burgonya omlóssági próbája... Tyukodi Rücsök Náci és népi zenekara rázendített a Trubadur-egyvelegre s ekkor Kopasz Leó az első sor egyik sarokasztalánál kényelembe helyezkedve kiadta a jelszót a parancsát váró, hófehérbe öltözött pincérnek:

— Párolt marhafartő tört burgonyával, paradicsommártással és egy deci asztali!

Terült-fordult a pincér és máris ott díszelgett a kritikus asztalnál a megkívánt eledel, mély ezüsttál öblén, az ő ínycsiklandó illatával.

A kritikus kivette előmelegített tányérjára az első falatokat és miután összefutott szájában a nyál, belekóstolt az ételbe.

És összeráncolta homlokát. Mert a hús rágós volt, mint a csizmatalp, a mártás ízetlen, mint a vízbeesett ostya, a krumpli ragacsos, mint a csiriz, a bor kesernyés, a kenyér száraz, a szóda meleg, a kés életlen...

A vállalatvezető odasettenkedett a kritikus háta mögé és amikor merev arcáról nem tudta leolvasni a hatást, megkérdezte:

— Hogy ízlik?

A kritikusnak ekkor eszébe jutott mindaz, amit a Csillogó Étteremben átélt; az előkészület izgalmai, a fejtörések, a munka lázas irama, a jólfőzés szándékának kétségtelen jelei... bánatosan piszkálgatta a drága ételt, majd szólt:

— Sok munka fekszik benne... Sok igyekezet... Sajnos, mégsem tudom megenni...

Szánthó Dénes

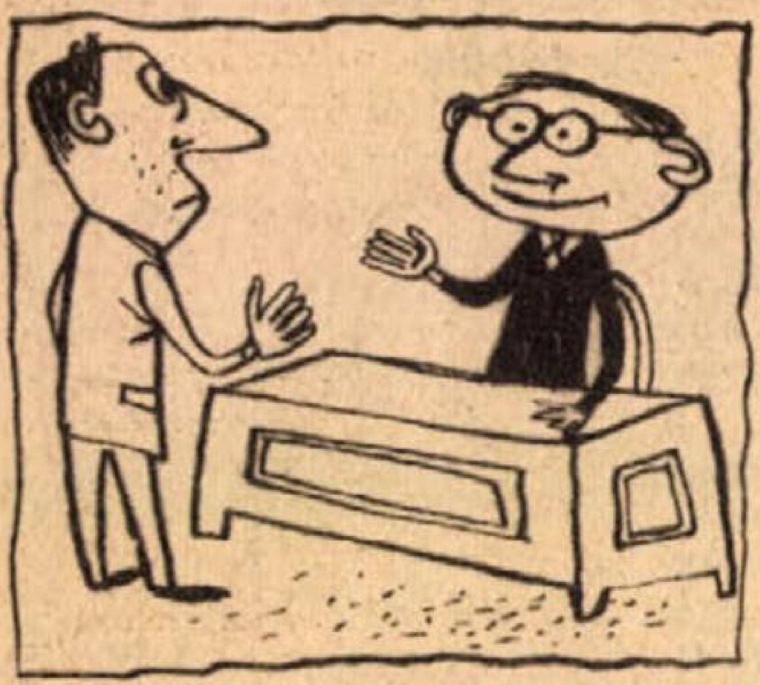
Liptákot MEG KELL NYERNI!

Nem a totón. A népi demokráciának.

Azóta mást sem csinálunk: reggel nyolctól, délután négyig Liptákot akarjuk megnyerni a népi demokráciának.

De legutóbb, amikor csak Lipták kapott prémiumot, pedig még Bonaparte Napóleon is jobban megérdemelte volna, mint ő, bementem panaszra Bodrogi főosztályvezetőhöz.

Bodrogi olyan, mint egy pocakos gombostű. Népgazdasági szempontból leghasznosabban

iratok összefűzésére lehetne felhasználni, de erre még senki sem jött rá. Egyesek szerint a főosztályvezető édesmamája rácsudálkozott egy gombostűre, azért lett ilyen a fia. Tulajdonképpen tiszta szerencse, hogy nem egy gemkapocsra csudálkozott rá.

Dadogva elmondtam mondókámat, mire a főosztályvezető felhúzta szemöldökét a homloka közepére

— Csodálkozom, kedves Krautschneider kartárs, hogy éppen ön jön hozzám ilyen panasszal. Azt hittem, hogy ön megértette az elgondolásomat. Azzal ugye egyetértünk, hogy Liptákot meg kell nyerni? Helyes. Nos, hát ezért adtam Liptáknak a prémiumot és nem önnek. Ha önnek nem adok prémiumot, akkor ön nem fog sírni, átkozódni, nem fogja szidni a népi demokráciát. De Lipták fogja.

— Igen, igen, de... — hebegtem sápadtan, de Bodrogi félbeszakított:

— Liptákot meg kell nyernünk. Maga meg fog érteni: most például csökkentenem kell valakinek a fizetését. Hát csökkenthetem én a Liptákét? Nem. Sokáig gondolkoztam az ügyön, míg végül eszembe jutott a maga neve, Krautschneider kartárs. Maga okos ember, jól dolgozik, rendszerető, fegyelmezett, odaadó és hűséges, magában bízhatunk. Ezért elhatároztam, hogy csökkenteni fogom a fizetését. Vegye kitüntetésnek Krautschneiderkém: csak tíz százalékkal csökkentjük.

— Köszönöm — nyögdécseltem. — Igazán nem tudom, hogy érdemeltem meg...

— De ez még semmi! — folytatta a gombostű Bodrogi. — Leküldjük magát Kislőcére telepőrnek. Küldhetem én Liptákot? Nem küldhetem. Megsértődne: így bánunk a káderekkel. Kit küldhetek tehát? Magát. Miért? Mert maga a legrendesebb ember az osztályon. Maga ellen soha nincs panasz, magában bízunk, magára lehet számítani...

— Ez igazán... — hebegtem meghatottan. — Ha lehetne még egy kis levonást, vagy egy icipici többletmunkát...

A gombostű emelkedett hangon folytatta:

— Kérhet bármit, meglesz. Én mindig tudtam, hogy a Krautschneiderre lehet építeni. A Liptákra azonban nem lehet. Lipták érzékeny lelkületű, sértődős és bizalmatlan népi demokráciánkkal szemben.

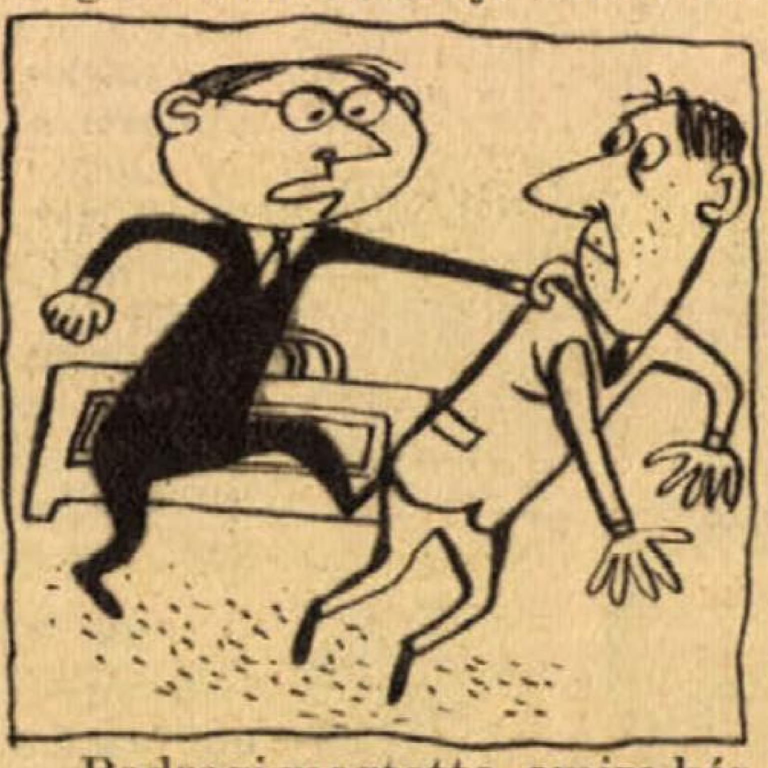
Szerényen lehajtottam a fejem és pirulva hallgattam Bodrogi bömbölését:

— Idehallgasson maga lógós alak! Vigyázzon, mert egyszer még megjárhatja!... Hát mondhatom én ezt a Liptáknak? Nem mondhatom. Kinek mondhatom? Magának, Krautschneiderkém. Tudom, maga nem érti félre, nem sértődik meg, sa többi. Magára lehet számítani, de Liptákot még meg kell nyernünk!

A főosztályvezető felállt az asztala mellől, odalépett hozzám és csavargatni kezdte az orromat.

— Te piszok, te gazember! — ordítozott. — Hát mondhatom én ezt a Liptáknak? Nem, nem mondhatom. Lipták mimózaérzékenységű, gyanakvó és állandóan nyavalyog. Tudom, hogy maga megért.

— Ó — suttogtam megilletődötten. — Tessék csak belém rúgni hátulról, de jó erősen...

Bodrogi megtette, amire kértem és könnyek között suttogta:

— Látja ez az. Ha Liptákba rúgtam volna, rögtön bizalmatlan lett volna irántam és az egész népi demokrácia iránt... Pedig azt nem akarjuk. Liptákot meg kell nyernünk!

Boldogan támolyogtam ki a szobából. Mégis csak jó, hogy ennyire bíznak az emberben... — gondoltam magamban a vonaton, mikor Kislőcére utaztam.

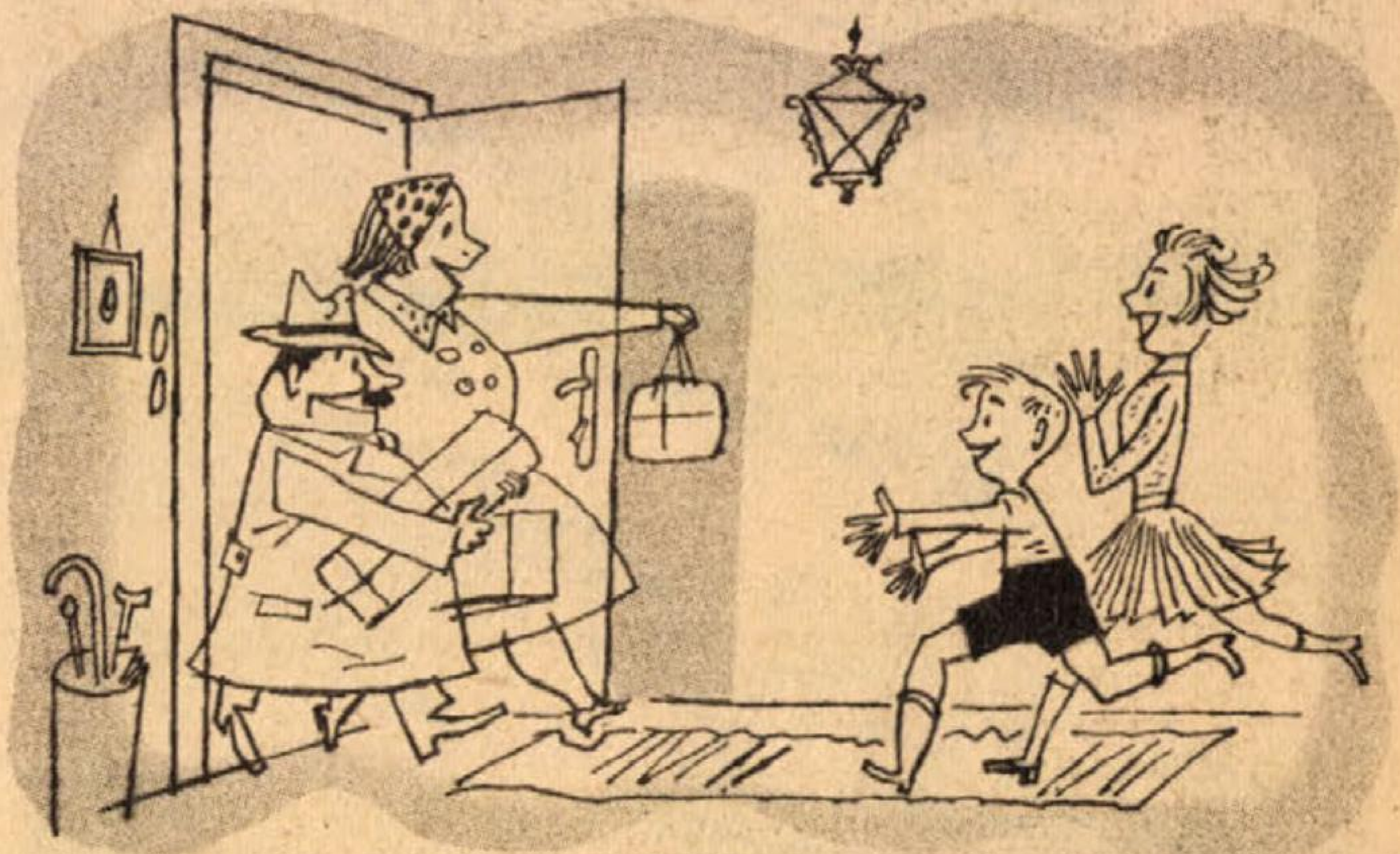
Mikes György

Váratlan meglepetések

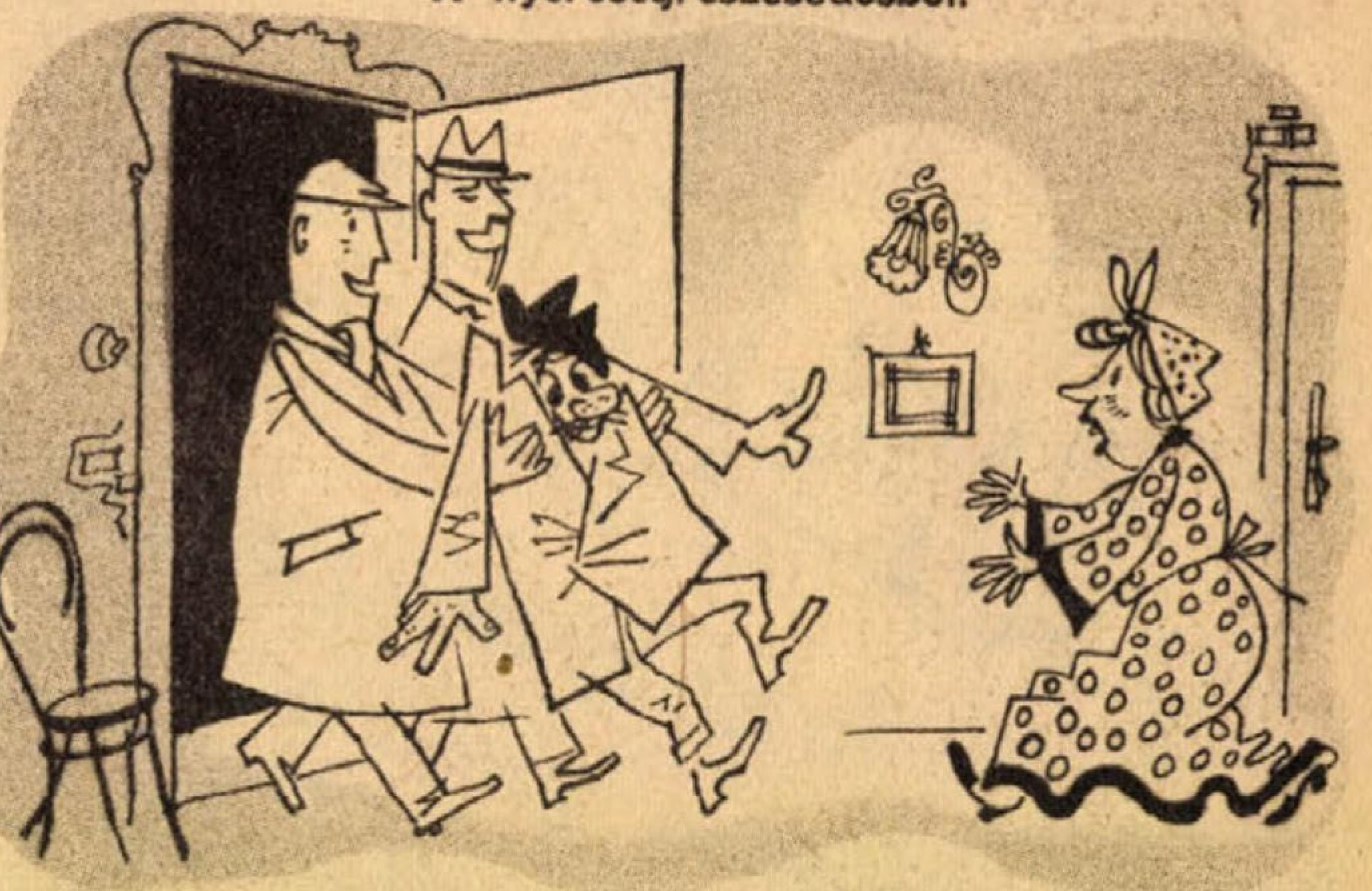
Szűr-Szabó József rajza

— A nyereségrészesedésből!

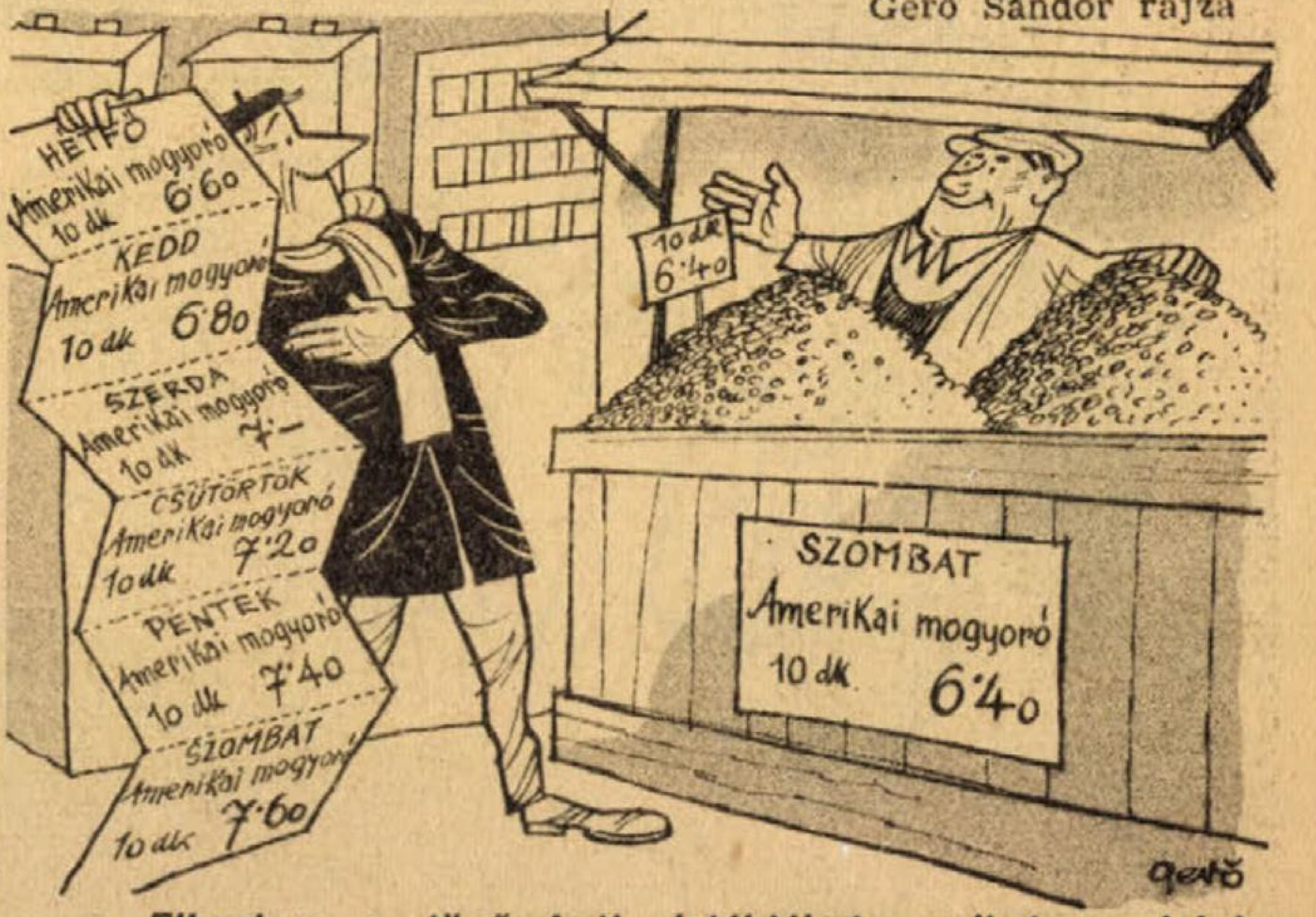
— A nyereségrészesedésből!

— A nyereségrészesedésből!

Napról napra...

Gerő Sándor rajza

— Elhoztam a jövő heti ártáblákat, amiket rendelni tetszett...

Csomagolt mokkacukor az eszpresszókban

Várnai György rajza

— Hála istennek! Nemcsak higiénikus, hanem szemetelni is lehet vele . . .

Igazán rendes üzem

Szűr-Szabó József rajza

— Miért hagyjátok az udvaron ezt a gépet?
— Kár idegeskedni! Nálunk nem lopnak . . .

Honvágydal az Állatkertben

Hegedűs István rajza

Nem volt feje és mégis!

Kizárólagos tudósításunk egy szenzációs műtétről

A Hétfői Hírek nyomán)

(Munkatársunk — leukoplastnak álcázva magát — szemrebbenés nélkül végignézte Vunderkopf tanár újszerű operációját, melyről az alábbi tudósításban számol be.)

Az előzmények

Vasárnap délután — nem sokkal lapzárta előtt — a Váci utcában sétálgató Kovács Lajos találkozott Gizikével és elvesztette a fejét. A szerencsétlenül járt embert tüstént a műtőbe szállították, ahol doktor Vunderkopf és asszisztense gyors bemosakodás, fazonigazítás és borotválás után, kést és villát ragadva az asztalhoz sietett, hogy ott versenyre keljen a természet kifürkészhetetlen erejével.

A csoda

Néhány pillanatig tartott csak a hihetetlen műtét: Vunderkopf dr. egy nagy tubus szindetikonnal a nyakhoz erősítette az elveszített fejet, miközben egy speciális berendezés figyelte a tanár és az asszisztens szívműködését.

Ismét próbálkozik a halál

A tudomány diadalt aratott: a műtét után Kovács felállt és kissé sápadtan, de járkálni kezdett. A tanár már lehúzta a kesztyűjét és a takarítónők pókhálózni kezdték a műtőt, midőn a csontkezű enyészet hátulról indított gyors támadást; a rázkódástól a még friss szindetikon felengedett, és Kovács feje ismét leesett, begurult a sterilizátor alá.

Ne hagyd magad, Vunderkopf!

Jeges borzongás futott végig a műtőn, de a tanár másodszor is szembeszállt az elmúlással. — Mindent bele! — kiáltotta asszisztensének, és a fejet kipiszkálva, Kovács kétségbeesetten álldogáló törzséhez illesztette. Most hal-enyvvel és bélyegszéllel is megerősítették a ragasztást, s az egész fejet átkötötték a nyakkendővel.

Mindenkinek elállt a lélegzete, csak Kovácsnak indult el; tisztán hallani lehetett, amint a ragasztószalagok a kilégzésnél egyenletesen meg-megzizzentek.

A többi már egyszerűen ment

A másodszor is feltámasztott Kovács ekkor csókot hintett a körülötte állók felé, mert a fejével biccenteni még nem mert, majd az ajtó felé fordult és h á t r á l n i kezdett az ajtó felé. A műtét gyorsaságának következtében ugyanis a fej fordítva került a törzsre vissza, és a hát felé fordulva ragadt meg.

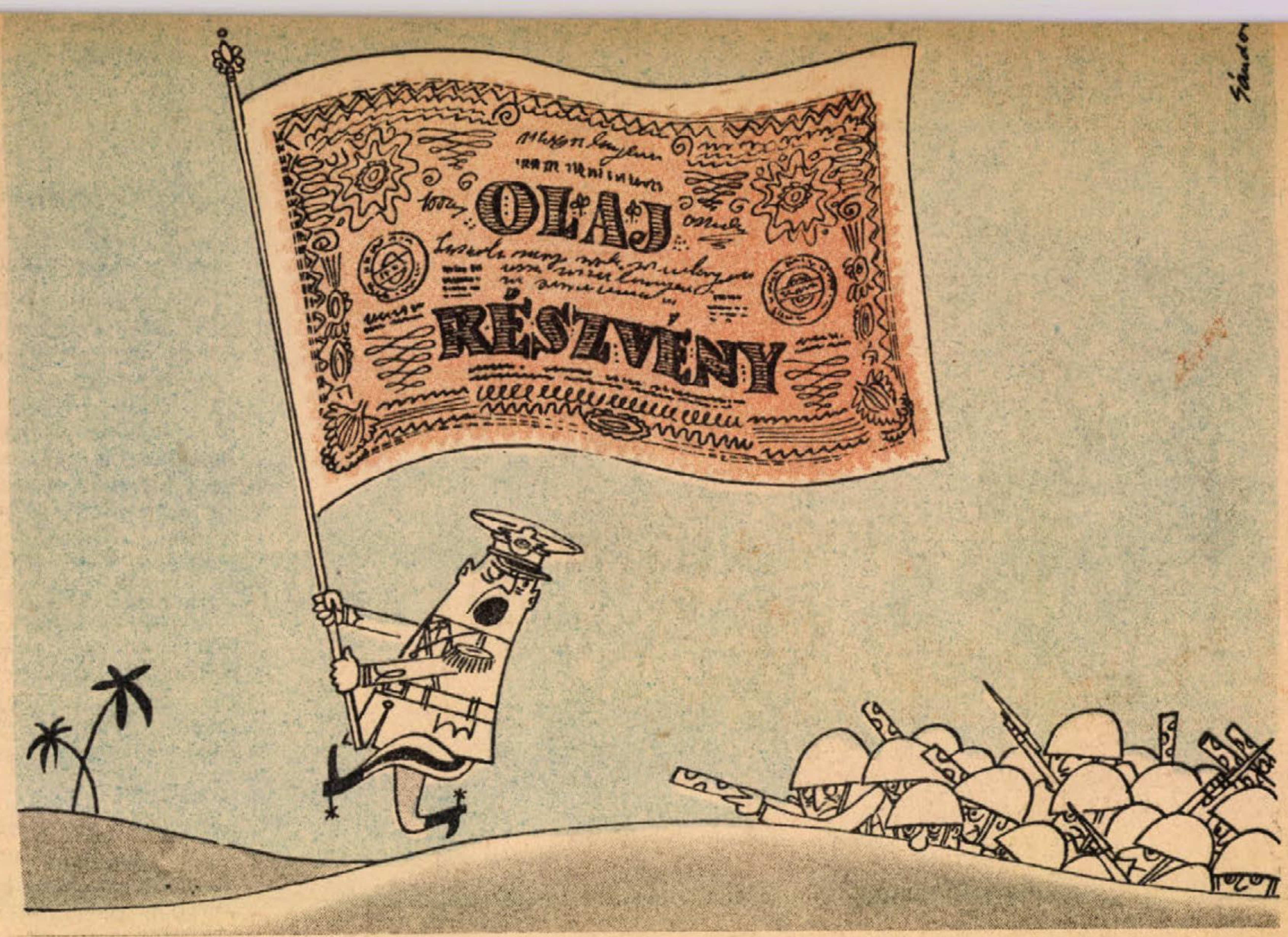
A nagyszerű sebész azonban még ily csekély, plasztikai hibát sem akart véteni; ezért szerény mosollyal odament Kovácshoz, lehúzta róla a kabátját és fordítva adta azt vissza reá úgy, hogy a fej most egyszeriben a zakó nyílása felé fordult. Azzal pedig a hálálkodó Kovács hátát barátságosan mellbevágva, kikísérte őt a műtő ajtajáig.

Érdekes meglepetések voltak ezenkívül még a totó mai fordulóján is.

(somogyi)

Gyarmati háború

Sándor Károly rajza

— Szent lobogónk alatt előre!

TÉR és IDŐ

Virágfalvi Cuki, a Nemzeti Dalszínház népszerű szubrettje, a minap lelkendezve újságolta:

— Milyen guszta könyvet olvasok!

Elnézőn mosolyogtam, mert volt némi fogalmam a szubrettek általános érdeklődéséről a klasszikus irodalom és az elvont tudományok iránt.

— Mit olvas, Cukika? — kérdeztem.

— Az űrhajózás és a relativitás elméletét! — Valami nagyszerű! Olvasta?

Zavartan dadogtam, hogy még csak belenéztem, tulajdonképpen még az elején sem tartok.

— És hogy tetszik?

— Tündéri! — sikongott Cuki. — Sose hittem volna, hogy egyenes vonalban egyenesen mozgó rendszerekről semmiféle, e rendszereken végzett kísérletekkel nem lehet eldönteni, hogy azok mozgásban vannak-e és milyen sebességű mozgásban. Hát nem édes?

Megcsíptem magamat, de ma is határozottan állítom, hogy ébren voltam. Bólintottam, jelétül annak, hogy magam is édesnek találom a mondottakat.

— És az a puszilnivaló Michelson-féle kísérlet! A kis csacsi azt hitte, hogy a fény sebessége függ a rendszer mozgásának sebességétől. Pedig dehogy!

A meglepetéstől némileg magamhoz térve suttogtam:

— De kedves Cuki, mióta érdekli magát ilyen... ilyen...

Nem folytathattam, mert a csupa tűz művésznő tovább lángolt:

— Persze maga azt hiszi, hogy van egységes világidő, abszolút idő, amely az eseményektől függetlenül folyik. Változtassa csak meg, gyönyörűm, a klasszikus időfogalomról alkotott elképzeléseit.

— Megpróbálom... — hebegtem.

— Mert ha nem tudná — kiáltott Cuki —, az idő mértéke függ a mozgási állapottól, a sebességtől:

— Mit nem mond.

— Nagy sebesség esetén az atomok mozgása is meglassul:

— Egek... — mekegtem.

— Ide figyeljen — hajolt hozzám közel Cuki, mintha egy izgalmas rémhírt mondana. — Képzeljen el egy űrhajót, amely megközelíti a fény sebességét. Persze nem termikus rakétára gondolok, hanem ion, vagy inkább foton rakétára. Minél gyorsabban mozog egy ilyen űrhajó, annál lassabban múlik benne az idő, hiszen ha elérné a fény sebességét, akkor az idő egyszerűen megállna.

— Kínos dolog lehet... — sóhajtottam.

— Kis csacsi, ez csak elméletben lehetséges, anyagi rendszerek sohasem érhetik el a fény sebességét, de megközelíthetik. Például — suttogta körülnézve — mondjuk, négy kilométerrel lenne lassúbb az űrhajó. Akkor az űrhajóban két nap telne el, s idelent a Földön ugyanannyi idő alatt húsz év.

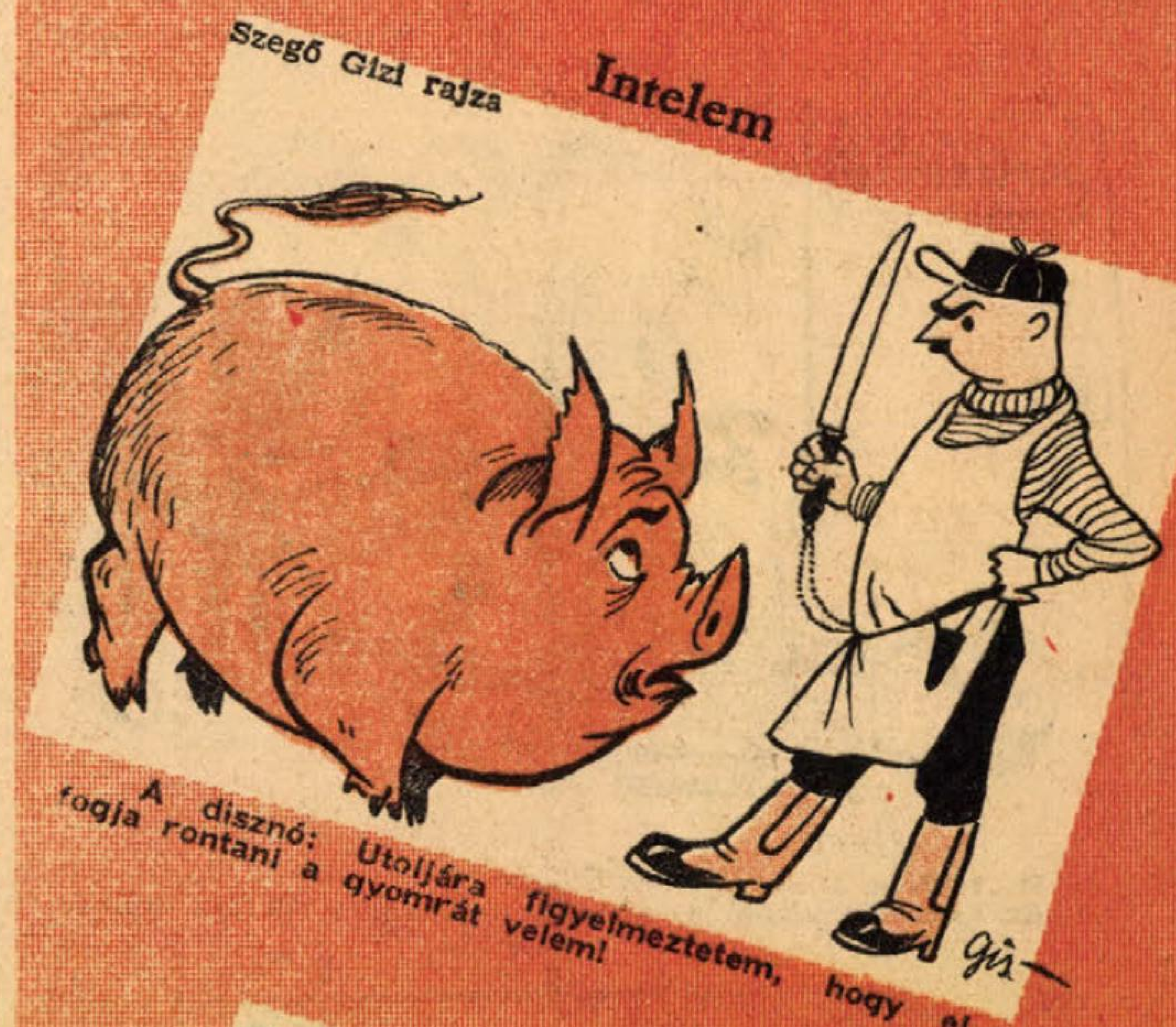
Kérdően néztem rá.

— Nem érti? — ragyogott fel Cuki arca. — Két napot utazom a foton rakétában, és mire visszajövök, a Vadaskerti Baba, az a bestia már húsz évet öregedett!

Feleki László

Intelem

Szegő Gizi rajza

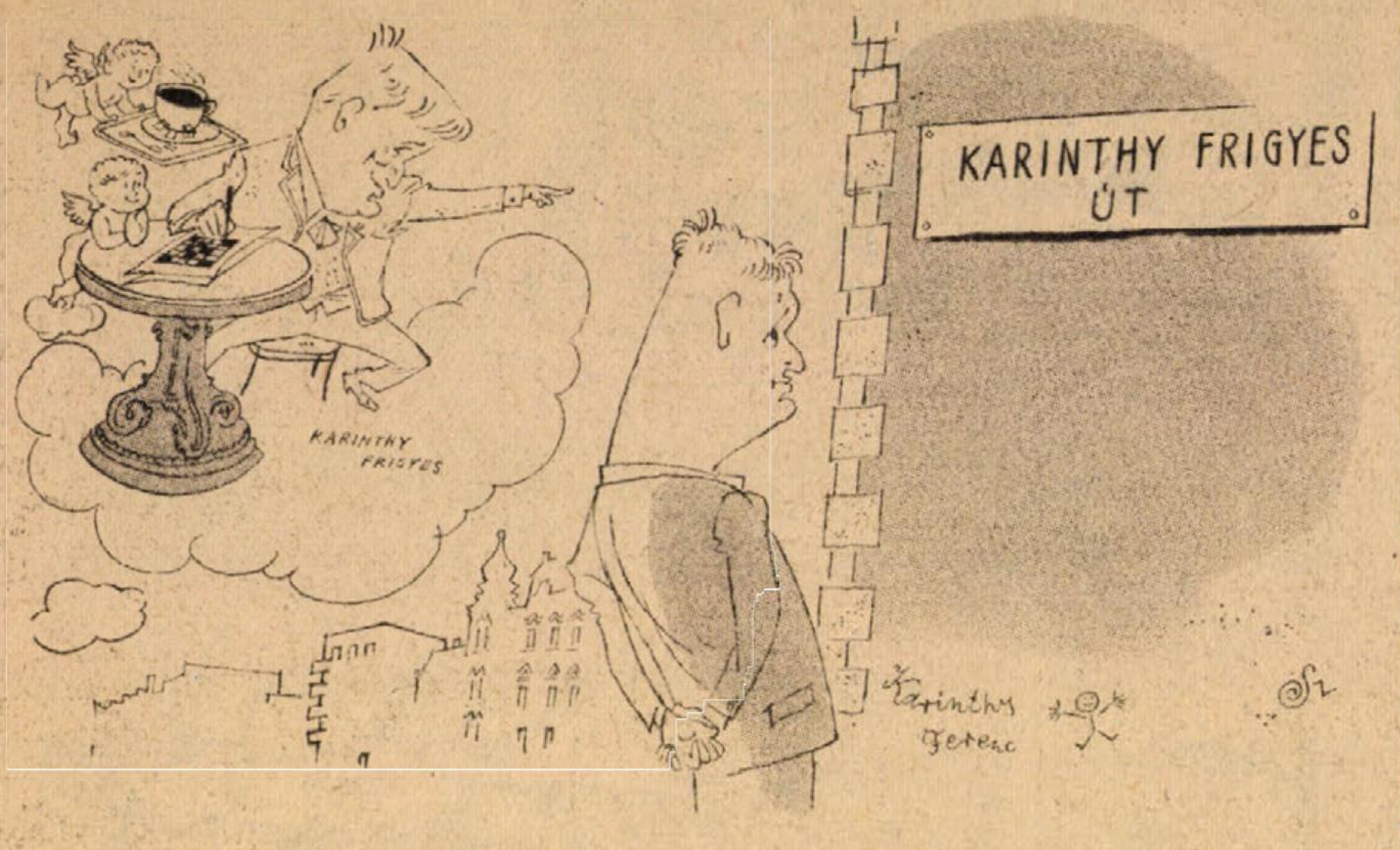

A disznó: Utoljára figyelmeztetem, hogy el fogja rontani a gyomrát velem!

Profilirozva van

Schwott Lajos rajza

— Na pupák, ezt csináld utánam!

Szür-Szabó József rajza

MAGÁTÓL ÉRTETŐDIK!

(Tollbamondta a feleségem)

Neked, fiam, magától értetődik,
hogy háztartásunk gondozom
és vasárnap — magától értetődik —
a lyukas zoknid foltozom...
Neked az is magától értetődik,
hogy főzök, mosok, vasalok
és utána — magától értetődik —
a gyerekek közt hasalok...
Neked az is magától értetődik,
hogy megfordulsz a nők után,
de utánam, ha megfordul egy férfi;
a méreg rögtön elfut ám...!
Neked az is magától értetődik,
hogy otthon ülök évekig,
hogy magányomban már megirigyeltem
a lourdesi szűz életét...
Én legyek hű és ne lakkozzam körmöm,
sőt rúzst se használjak, mivel
magától értetődik, hogy egy asszony
önmagát mélyre ássa el...

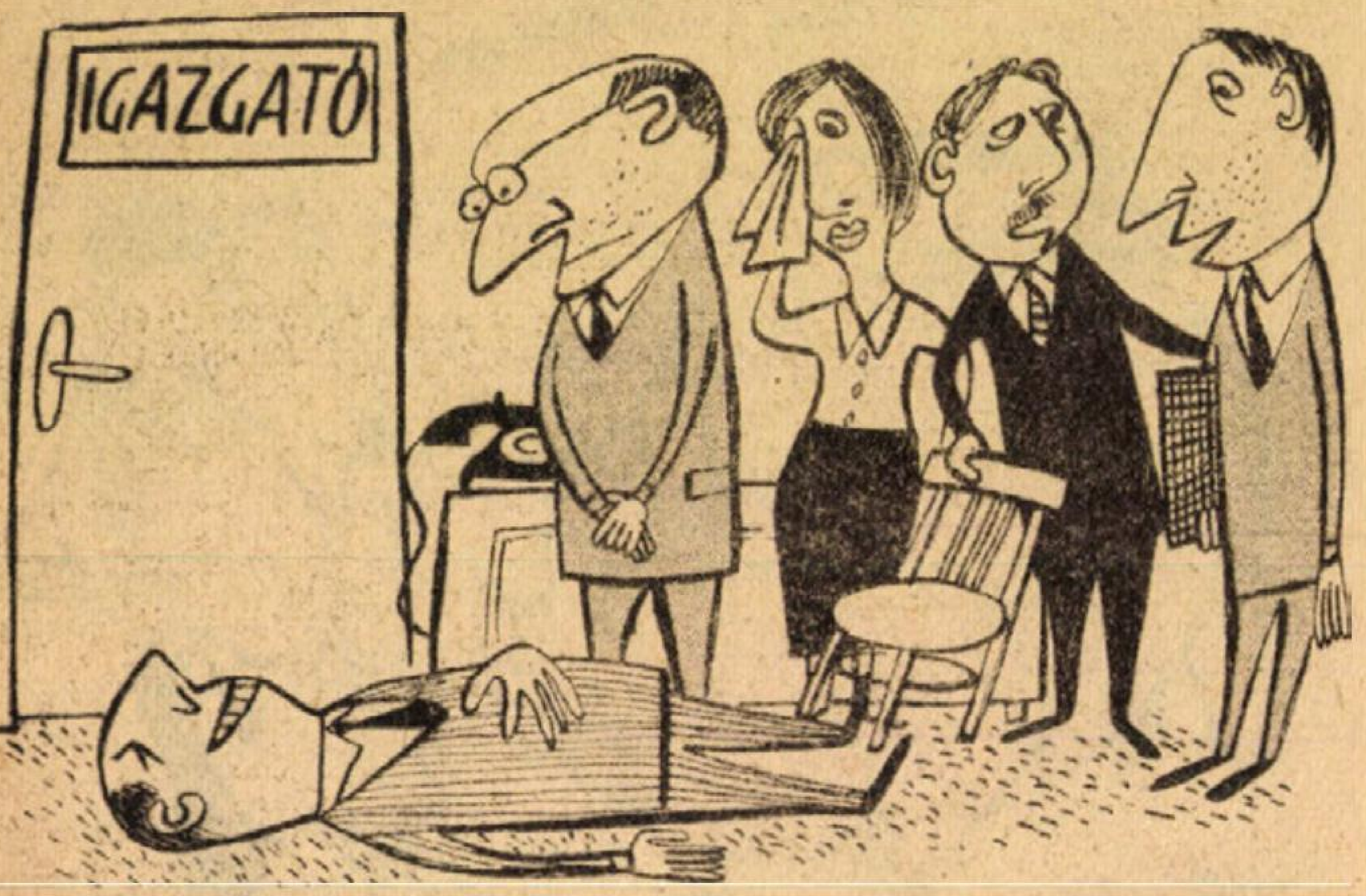
*

Ne csodáld, drágám, hogy így kifakadtam,
de önkéntelen felvetődik;
ha ezekután majd faképnél hagylak —
az is magától értetődik...!

Szilágyi György

A legnagyobb stréber

Várnai György rajza

— Mi történt a kollégánkkal?
— Az igazgató viccet mondott és ő halálra röhögte magát!

Új intézmény

Tonez Tibor rajza

— Halló, Orvosmeteorológiai Központ?! Ehetek én holnap töltöttkáposztát dagadóval? Nem lesz frontbetörés?

Esztergomi jegyzetek

az útikönyvek modorában

...Miután megcsodáltuk a hegy csúcsán az Árpádkori palota román ízlésű kapuit, lombard-fonatú oszlopait, francia kora-gótikus faragványait, sétáljunk le a városba és pihenésképpen üljünk be az első, semmilyen-stílusú moziba. Megtekinthetjük a modern filmművészet valamelyik alkotását, ha hozzájutunk egy jegyhez, amely a mai, fejlett nyomdaipar terméke.

Csodálatos látványt nyújt a mozi előtt hömpölygő tömeg. Hajdani olasz, francia, spanyol családok ivadékai is megtalálhatók közöttük. Szép magyaros stílusban szidják egymás neobarokk-nagynénikéjét és hangulatosan verekednek a kis pénztárablak előtt. A látogatók rendszerint elfogódottan nézik ezt a képet, amely a lebukó nap fényében különösen szép.

Ha nem tudunk jegyet szerezni ebbe a moziba, akkor sétáljunk el a másikba. Addig is szippantsunk be egy kis történelmi levegőt és csodáljuk meg a főtér rokokó, copf és biedermeier épületeit.

Esztergom mindig tartogat egy-két meglepetést az idegenek számára: hol egy frissen előkerült bizánci intarziát, hol egy nemrégiben kiásott gótikus boltívet, most pedig azt, hogy nincs másik mozi. Ennek a több, mint húszezer lakosú, szakadatlanul fejlődő városnak csak egy mozija van. De ha már itt vagyunk, tekintsük meg kellő áhítattal az annyira óhajtott, egyelőre még nem létező másik filmszínházat is. Kukkantsunk be majdan megépítendő ultramodern nézőterére, járjuk körül majdan nemes egyszerűséggel berendezett előcsarnokát és aztán menjünk tovább.

Érdemes megkockáztatni egy kis sétát Esztergomban, amely valamikor Nagy Károly frank birodalmának keleti végvára volt. Sétáljunk végig például a Mikszáth utcán és rögtön megilletődünk. Ezt az utcát talán még az Árpádkori királyok építették és azóta sem nyúltak hozzá. Az elhanyagolt utca két oldalán vidám szennypatakocskák csobognak. Elábrándozva hallgatjuk a szennypatakok locsogását, amely annyi költői szépségű panaszoslevél írására ihlette a Mikszáth utca lakosait. Ugyanez a történelmi helyzet a Deák Ferenc utcában, a Honvéd utcában is. Ha még eddig nem törtük ki klasszikus nyakunkat ezekben az utcákban, akkor menjünk tovább és tekintsük meg a híres, 112 éves esztergomi Tanítóképzőt.

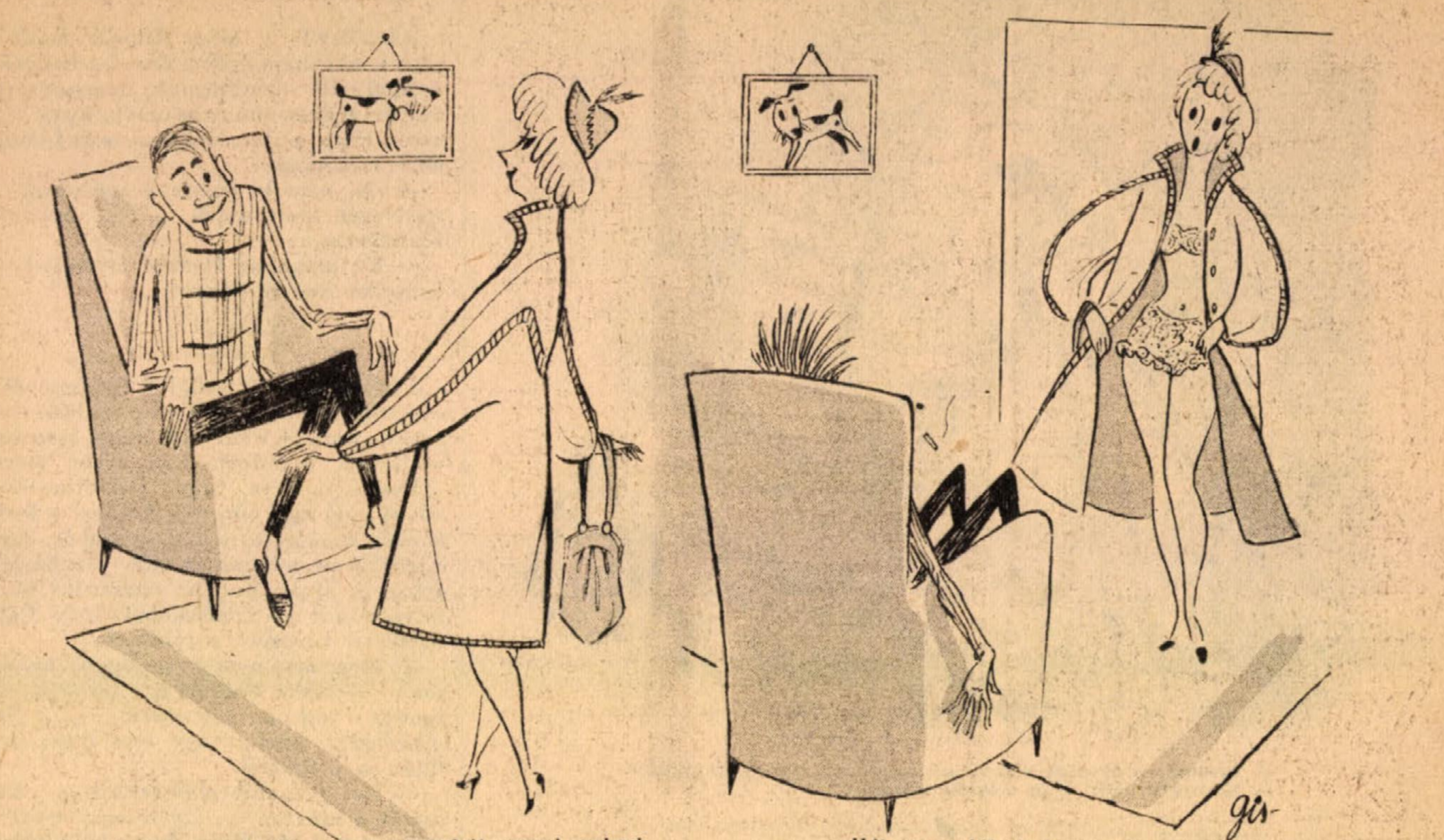
De szaporán szedjük lépteinket, mert nem sokáig láthatjuk. A Közoktatásügyi Minisztérium meg akarja szüntetni. A város lakói azonban — éppoly szenvedélyességgel, mint hajdan a törökök ellen harcoltak — harcolnak a tanítóképzőjükért és festői népviseletbe (kétsoros zakó, nadrág, nyakkendő) öltözött küldöttségeket menesztenek az illetékesekhez.

S most búcsúzzunk el Esztergomtól. Innen a cikk végéről, ha visszanézünk, még sokáig láthatjuk a várost...

(m. gy.)

DÖNTŐ ÉRV

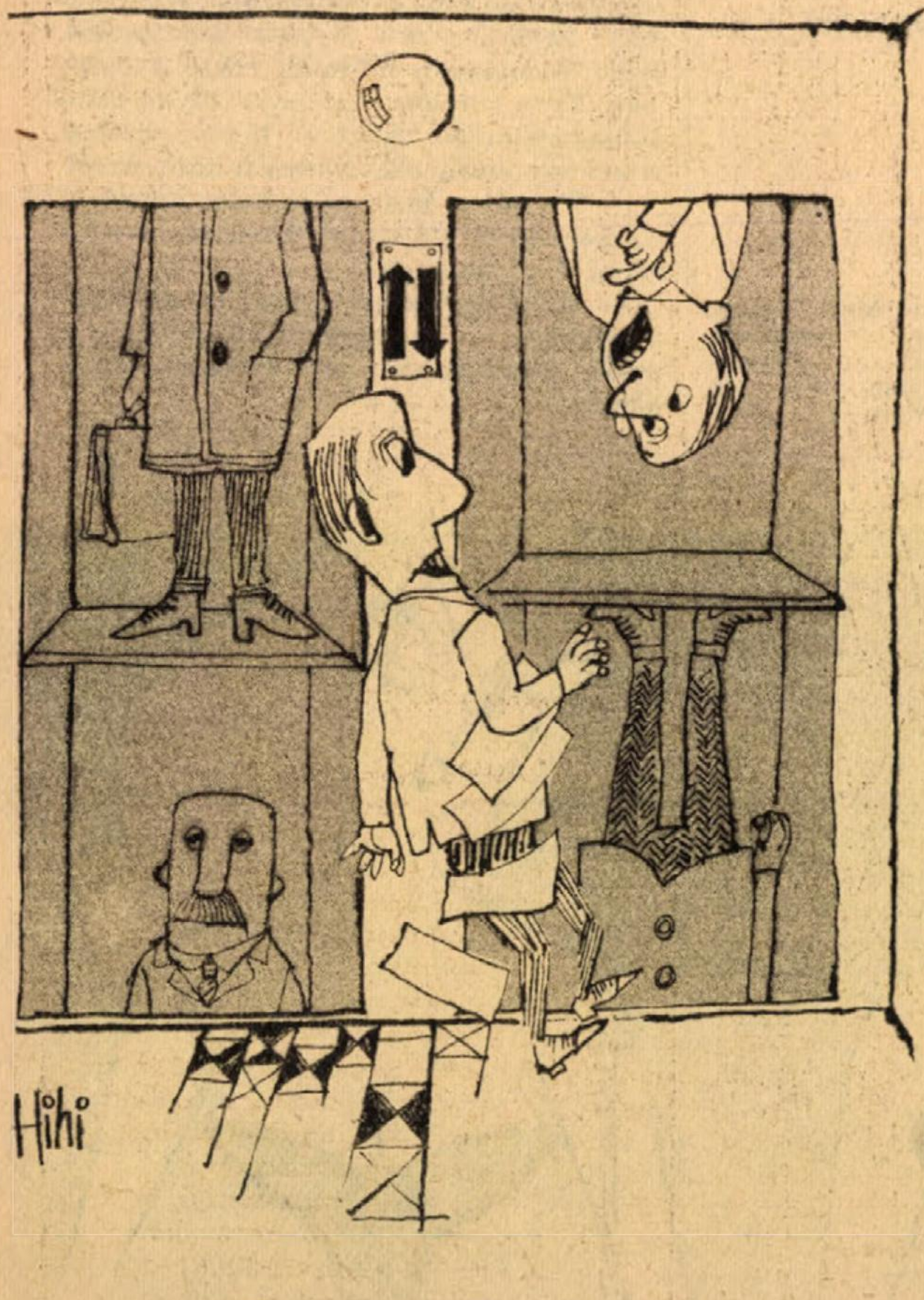
Szegő Gizi rajza

— Anyukám, nem tudok most uj ruhát venni neked... — Hát nem látod, hogy nincs mit felvennem?...

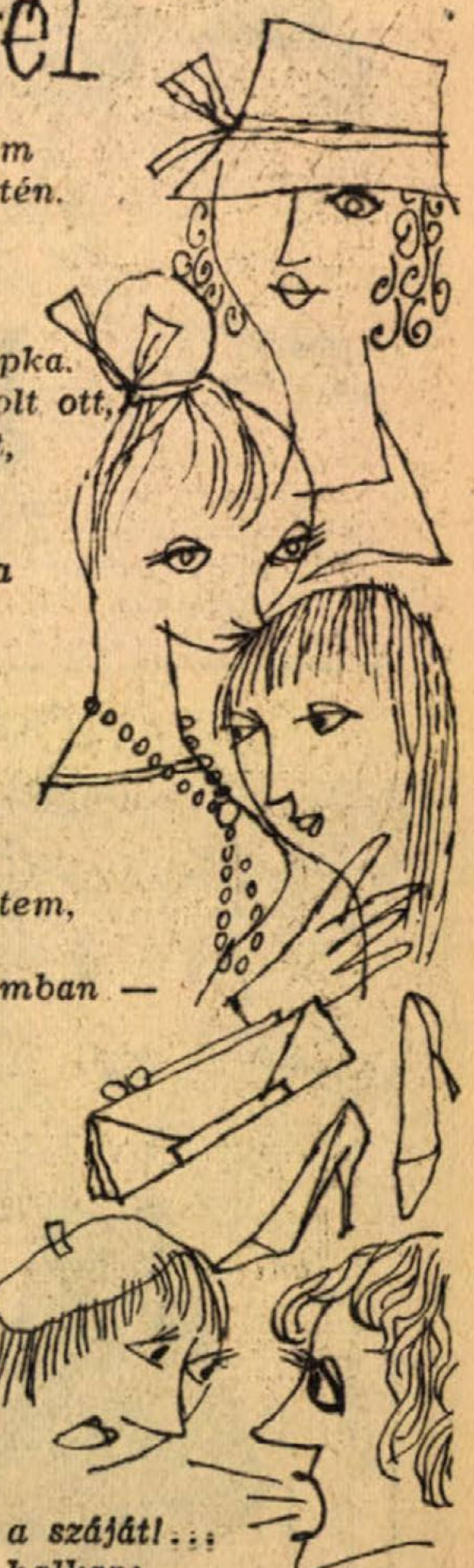
Páternoszter

Hegedűs István rajza

— Ez a második emelet?

Divatlevél

A színházban töltöttem el az estém
s megnéztem, mit hord ma a nő a testén.
Milyen a haj és rajta mi az ék?
Nos, volt ott számos lilaszín fazék,
egy virágcserép, lefelé forgatva
s egy bűvös-bájos hetyke bosnyák sapka.
Boszorkányhajzat nem egy, több is volt ott,
sőt láttam mesterséges vendégkontyot,
alakja, szine, mint a libamáj
és hátul bőszen, harsányan kiáll.
Majd éreztem, hogy tekintetem húzza
egy nő átlátszó kacér nájlon-blúza,
no de hát itt, e nyilvános helyen
csak lesütöttem szemérmes szemem.
Üdítő volt egy fehér tóga, rajta
a becsületrend nagy vörös szalagja;
egy másiknak meg ellentét az elve:
vaskos bokáját tűsarok emelte.
A gyöngyház-körmök színét is jegyeztem,
vaskályhacsőre emlékeztet engem.
De mégis, mégis — gondoltam magamban —
nincsen örök e színes forgatagban!
E sok jelenség, íme, bármit ad,
mulandó stílus, változó divat!
Azonban éjjel, úgy tizenegy tájban,
amikor mélán villamosra szálltam,
figyelmes lettem két gyönyörű nőre,
egyiknek szőkén tündökölt a bőre,
a másik barna, vészes éjsetét,
— az izzó katlan jellemzi hevét —
korállajkukról zengtek a szavak,
mint mikor bíbor fények játszanak,
s én hallgattam e két tündér vitáját:
— Szemtelen! — Hülye! — Fogja be a száját!...
És ekkor mondtam, csak magamnak, halkan:
— Ez az a stílus, amely halhatatlan!

Lovászy Márton

Patyolat

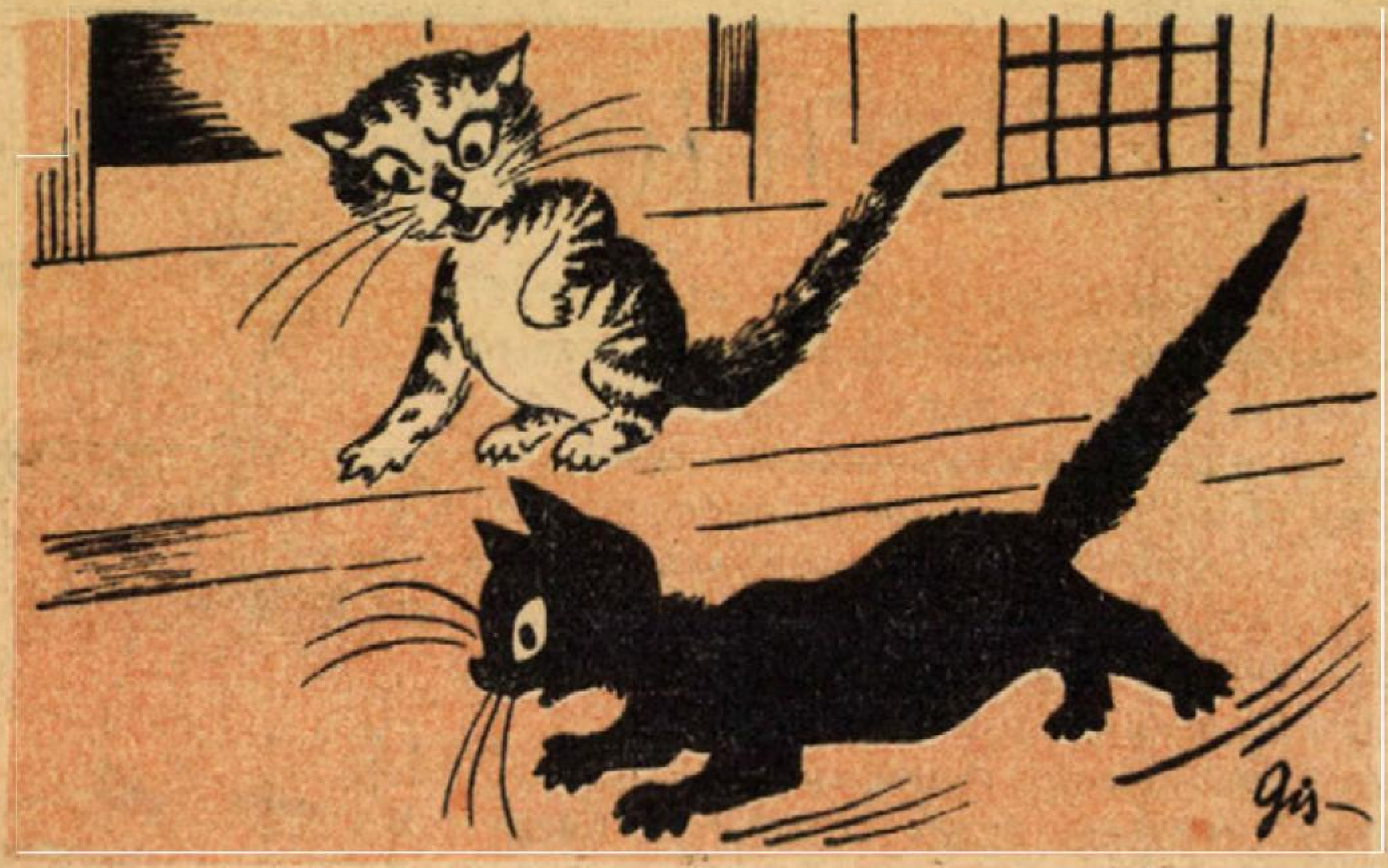
Toncz Tibor rajza

— Idegen cihát nem viszek el, adják vissza az enyémet!
— Kikereshetem. Meg tetszik várni?

Babonás macska

Szegő Gizi rajza

— Ma nem lesz szerencsém... Fekete kartárs fut át előttem...

A humor Könyvéből

SARCEYT, a híres francia színikritikust, aki tagja volt a Theatre Francais drámabíráló bizottságnak, megszólította egy fiatal drámaíró és szemrehányást tett neki, hogy a bizottságban színdarabja ellen szavazott.

— Ön nem is ismeri a művemet! A felolvasás alatt aludt... Ne nevessen! Én láttam...

— De uram, az álom is vélemény — hangzott Sarcey válasza.

LUIGI GALLI, milánói festőművész, nemcsak festményeivel szerzett hírnevet, hanem arról is híres volt, hogy igen sok embernek tartozott. Egy szabó mégis vállalkozott arra, hogy részletfizetésre csinál neki egy öltönyt. Amikor a festő átvette a ruhát, arra kérte a szabót, hogy engedjen el valamit az előre megbeszélt árból. A szabó hosszas alkudozás után beleegyezett az árcsökkentésbe és Galli boldogan távozott a ruhával.

— Most már csak arra vagyok kíváncsi — kérdezte Gallitól egy barátja, aki tanúja volt a jelenetnek —, miért alkudoztál, amikor úgy sem fogsz egy fillért sem fizetni!

— Ezt gyöngédségből tettem — válaszolta a művész —, így a szerencsétlen szabó azt fogja hinni, hogy kevesebbet vesztett rajtam.

SZIKLAY KORNÉL, korának legkitűnőbb komikusa meg volt győződve arról, hogy Moliére egyenesen neki írta a „Fösvény"-t. Az idők folyamán Sziklay színigazgató lett, a városligeti „Kis Színház" korlátlan ura és csak természetes, hogy hamarosan műsorra tűzte a darabot. El is hörögte a szerepet olyan színfalhasogatással, hogy a ligeti verebek mind egy szálig elköltöztek a környékről.

— Na ugye, hogy el tudtam játszani? — hencegett Ráthonyi Ákosnak, a népszerű bonvivannak.

— Miért ne tudtad volna? — nevetett Ráthonyi. — A saját színházadban a saját díszleteiddel azt csinálsz, amit akarsz.

A DIZŐZNEK VALAMIT CSILLOGTATNI KELL...!

Szür-Szabó József rajza

Kitűnő hangja van... | Elég jól énekel... | Nincs hallása...

Külpolitikai helyzetkép

Pusztai Pál rajza

Őfelsége a gyermek

Látogatóban a kedves fiatal író-házaspárnál szóba került a kis Pistike átlagon felüli rosszalkodása, amely mind a háziak, mind a vendég számára elviselhetetlenné tették a délutánt. Pistike üvöltött, dobolt, trombitált, légpisztolyával lövöldözött, belenyúlt a vendég kávéjába és vizet öntött a rádióba.

— Kicsit pajkos a gyerek — mondotta az anyja, de ez inkább magasztalásnak tetszett, mint korholásnak.

— Mert nagyon elkényeztetitek — feleltem az agglegény bölcsességével. — Pistike szellemileg fejlett fiúcska, szépen meg lehetne neki magyarázni, hogy viselkedjék illedelmesebben.

Pistike éppen az előszobában foglalatoskodott. Fontos munkát végzett, a macska homokját átrakta a vendég kabátzsebébe. Így nem hallotta az anya fontoskodó indítványát:

— Beszéljen maga vele! Elvégre a keresztapja. Magyarázza meg neki, hogy fegyelmezettebben illenék viselkednie.

A megtisztelő feladatnak megfelelően négyszemközt tárgyaltam Pistikével. Hízelkedéssel kezdtem, ami felnőtteknél is gyakran beválik.

— Nézd Pistike, te okos fiú vagy...

Elhárította az átlátszó bókot.

— Ne tessék ezt mondani. Valahányszor a szüleim azzal kezdik, hogy okos vagyok, mindig kérnek tőlem valamit.

— Én nem kérek semmit. Te már nagy fiú vagy...

— Azt se tessék mondani, hogy nagy fiú vagyok. Ezt is mindig olyankor hallom, amikor valamiről le kell mondani. Ha moziról van szó, mindjárt kis fiú vagyok...

Mellőztem tehát a bevezetést és áttértem a tárgyra:

— Pistike, te ahelyett hogy meghálálnád anyukád jóságát és rendesen viselkednél, hála helyett...

Pistike felpattant:

— Rosszul tetszik informálva lenni. Micsoda hála? Amióta csak megszülettem, egyebet nem teszek, mint hogy hálára kötelezem anyukámat. Még mielőtt a világra jöttem élvezte miattam a fizetéses szabadságot. Amikor megszülettem, tovább járt a szabadság és a születési segély. Rengeteg ajándékot kapott a rokonoktól az én révemen. A munkahelyén megérkezésem óta egészen másképpen bánnak vele. Minden nehezebb munka alól felmentették, mert csecsemő van a háznál. Később sem kellett éjszaka dolgoznia a szerkesztőségben, mert azt mondták, hogy én bőgök itthon nélküle.

— Más asszony tolong a felszállásnál, ő szépen kézenfog és felsétál az autóbuszra az első ajtón. A csarnokba is elvisz magával, néha nagy lurkó létemre ölbevesz és így menekül meg minden sorállástól. És mennyit keres rajtam! „Gyermekszáj" címmel újabban apró történeteket ír rólam, de ezeket a vicceket nem én mondom, hanem a mama ollózza ki régi Tolnaiból és mint „Pistike bemondásait" árulja. Soha egy vasat nem kapok a honoráriumból. Tehát ha háláról tetszik beszélni, több tárgyilagosságot kérek...

Szerettem volna egy nyaklevest átnyújtani, de a jó ügy érdekében a meggyőzés fegyverét választottam.

— Jó Pistike, elfogadom, az édesanyádnak valóban jó szolgálatokat teszel. De ugyanúgy bosszantod apukádat is, aki rengeteg pénzt költ rád és semmi öröme sincs benned!

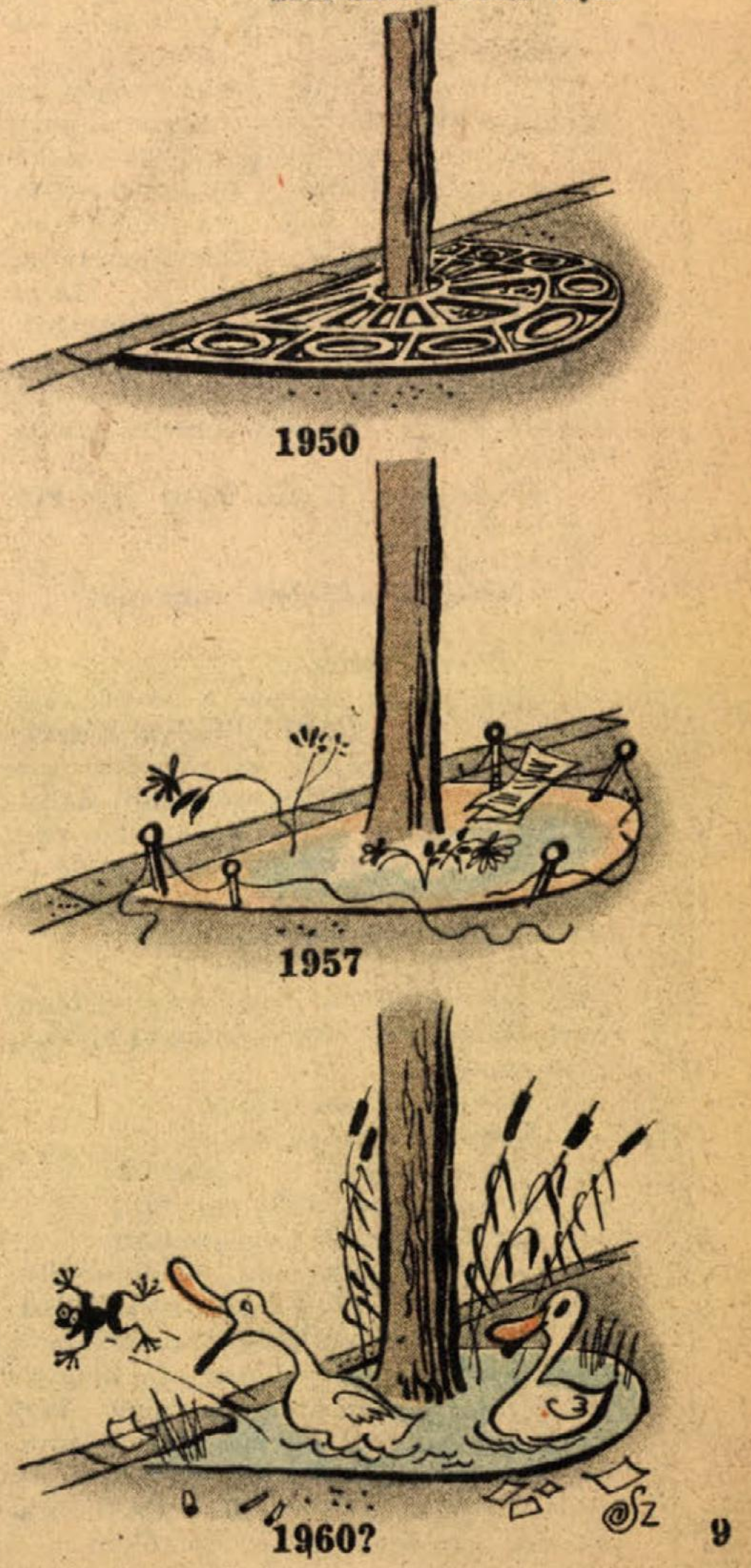
Pistike bizalmasan mellémkúszott és a fülembe súgta:

— Majd lesz, ha felnövök. Nem tud várni húsz évet?

Stella Adorján

Egy körúti fa

Szür-Szabó József rajza

Angyal a Kávéházban

Negyedhárom.

Félkettőkor volt S.-el találkozóm. Reggel hívott fel; feleségének felmondták az állását, fiát nem vették fel az egyetemre, ő maga hat hete nem keres; a többit — mondta — majd élőszóval a kávéházban. Kért, hogy legyek pontos.

Szántszándékkal késtem háromnegyed órát. S. a nagy panaszkodók fajtájából való. Sejtettem, hogy el fog késni. Tudtam, hogy reggel óta járja a várost s egy csomó barátjával randevúzik a legkülönbözőbb helyeken. Válla csak megosztva bírja el gondjainak súlyát; még ha közömbös lennék is sorsa iránt, felebaráti kötelességem volna, hogy meghallgassam. De nem vagyok közömbös sorsa iránt. Egy nap alatt összegyűjt annyi részvétet, amennyivel el tud viselni egy hetet. Nem tagadhattam meg tőle a magamét, bár tudtam, hogy utána töprengve virrasztom át az éjszakát, mert mindazt, amire megpróbálok nem gondolni, eszembe fogja juttatni.

Amikor beléptem a kávéházba, S. még nem volt sehol.

De ott ült megszokott helyén — balra a bejárattól — az az őszhajú, rózsásarcú öregúr, aki mindig messziről előre köszön. Nem tudom a nevét. Csak azt tudom, hogy feltűnően világfias a modora, s ma is nagy nő- és turf- és irodalomrajongó. A rajongáson kívül van valamilyen szoros, személyes kapcsolata is az irodalommal; elődeink, a nagy Nyugat-nemzedék vele osztotta meg mindazon ügyes-bajos dolgát, melynek nem volt köze az irodalomhoz.

Adyt ő kísérte az idegorvosához, az ifjú Kosztolányit ő várta meg a zálogház előtt, az öreg Krudynak nyelvleckét adott hajnalonta egy Rákóczi úti kávéházban. Még Babitshoz is volt valamelyes köze, igaz, csak annyi, hogy a költő esztergomi magányában *nem* fogadta őt. Mások azonban ennyivel sem dicsekedhetnek. Engem, mihelyt meglátott, mindig túlzott udvariassággal köszöntött s még utánam kiáltott néhány kedves szót is. Például:

— Olvastam ám! Ami nagy szó: kétszer is elolvastam!

És máskor:

— Hurrá! Egyenesben vagyunk!

Vagy:

— Írni kell tudni!

Minthogy nem tudtam a nevét, csak messziről s egy félszeg mosollyal köszöntem meg kedvességét. Ma azonban nem kiáltott utánam. Jöttömre fölállt és intett, mint akinek fontos közlendője van.

— Nagyon jó hírt hoztam önnek — mondta, miután kezet szorítottunk. — Azt hiszem, meg lesz lepetve.

— Mi történt? — kérdeztem.

Kiegyenesedett. — Avigdor ben Schlauchertől kaptam levelet — mondta halkan, de ünnepélyesen.

— Igazán? — mondtam.

— Remélem, tudja, ki az.

— Természetesen — mondtam.

— Olvasott már tőle valamit?

— Sajnos, semmit — mondtam.

A levél nem volt nála, de elmondta, miről van benne szó. Avigdor ben Schlaucher könyvkiadó vállalatot készül alapítani és első kiadványai közt egy magyar antológiát közzétenni. Anyagot kért hozzá ősz barátomtól, aki Kosztolányitól, Móricztól, Krudytól, Gelléritől elküldött neki két-két novellát. És Babitstól, aki nem fogadta őt. És tőlem.

— Igazán nagyon szépen köszönöm — mondtam.

Megmutatta azt a papírt, melyen összeírta az elküldött novellákat. Érdeklődött, jól választott-e.

— Magam sem találhattam volna jobbakat — mondtam. — És hol működik ez a kiadóvállalat?

— Tel-Avivban.

— Igazán? Eszerint héberül fognak megjelenni a novellák?

— Hová gondol? — mosolygott. — Újhéberül fognak megjelenni a novellái. Remélem, nincs valamilyen okból kifogása ellene?

— Sőt — mondtam. — Régi vágyam teljesül. Nagyon köszönöm a jóindulatát.

Kezet fogtunk. Már indulóban voltam, de visszahúzott.

— Avigdor ben Schlauchernek az a terve, hogy később angol és francia fordításban is megjelenteti az antológiát.

— Nagyszerű — mondtam. — Erre nem is számítottam.

Elbúcsúztunk. Megláttam egy üres asztalt. Félúton sem voltam, amikor ősz jóakaróm utolért.

— Egy kényes kérdés — mondta suttogva. — Minthogy ilyesmiről nyíltan írni nem tanácsos, a sorok közt tisztáztam Avigdor ben Schlaucherrel a honoráriumot. Mind a ketten rosszul járnak, ha ő a Nemzeti Bank útján utalná át a pénzt. Remélem, érti, hogy mire gondolok.

— Csak sejtem — mondtam.

— Ön — mondta és egészen a fülemhez hajolt — csomagokat fog kapni.

— Nagyon jó lesz — mondtam.

— És aki ismeri Avigdor ben Schlauchert, az tudja, hogy ennél nagyobb szerencsét képzelni sem lehet.

— Nem is tudom, hogy köszönjem meg önnek.

— Egy szót se! — intett sugárzó arccal. — Ön megérdemli és punktum!

Asztalhoz ültem s miközben kávémat kevergettem, elábrándoztam novelláim újhéber fordításán. Az angol és francia kiadás tervét is mérlegelni kezdtem, s bár nem fűztem hozzá rózsás reményeket, mégsem akartam teljesen számításon kívül hagyni. Minden lehetőség szíve alatt hordja a reményt.

S. még mindig késett. Ahogy az órámra néztem, eszembejutott S.-né állása, S.-ék Ádám fia, s az övéikről az én bajaim. De valaki megkopogtatta vállamat.

— Kávé, tea, csokoládé lesz a csomagban — mondta őszhajú barátom. — Azonkívül nemes állatbőrök is, amelyek minálunk nem kaphatók. Egy szép krokodilbőr: egész vagyon. De még a gyíkbőr is nagy érték. Abból készül a legtartósabb cipő.

Arca kipirult, szeme csillogott ősz szemöldöke alatt.

— Ma már csinálnak konzervált citromot is — folytatta. — Egy citromformájú műanyag burokban egy egész citrom leve van. Évekig eláll, azt mondanom sem kell.

— Ilyet még nem is hallottam — mondtam.

— Alig lehet megkülönböztetni a természetes citromtól — magyarázta ragyogva. — Beleszúr egy tűt, és kifolyik a leve. Még nyomkodni sem kell.

— Roppant érdekes — mondtam.

Lelkesen integetett és visszament asztalához. Eltűnődtem a várható csomagon. Különösen az állatbőrök pezsdítették föl képzeletemet. Az ember annak örül a legjobban, amivel nem tud mit kezdeni. Épp azon töprengtem, hogy ezekkel mit csinálok, amikor megérkezett S. Már a kézfogásától kijózanodtam.

— A kisebbekkel kezdem — mondta S. Ádám fiát, aki gyermekkora óta orvosnak készül, nem vették föl az egyetemre. Olgának négy hónapja nem bírnak állást szerezni. Ezek voltak a legkisebbek. Néhány perc múlva úgy beszippantott a valóság, mint egy örvény; csakhogy ősz jótevőm ismét megjelent és áthajolt a vállamon.

— Bocsásson meg, hogy zavarom — suttogta. — Tud ön autót vezetni?

— Tudok.

— Mit szólna egy keveset használt automobilhoz? Mondjuk, egy Morris-hoz, mely csak harmincezer kilométert futott? Ebben az esetben persze nem kapna csomagot.

— Nem is tudom, mit mondjak — hebegtem.

— Hát csak gondolkozzék a dolgon! — mondta és visszaült a helyére.

Ostobaság. Akármilyen olcsón vesztegetik is a használt gépkocsikat, két novella áráért seholsem kapni automobilt. Megpróbáltam kitalálni, hogy egy novella tiszteletdíja hány dollár lehet. S. nagyot csapott az asztalra.

— Veled ma nem lehet beszélni — mondta. — Mit akart ez a vén salabakter?

— Elküldte két novellámat egy külföldi kiadónak.

— Ez olyan nagy eset? — bámult rám. — Mint egy holdkóros, úgy viselkedsz. Olgának befolyik a víz a cipőjébe... Min vigyorogsz már megint?

— Egy gyíkbőrt, azt hiszem, fogok tudni adni.

— Veled nem állok többé szóba — mondta S. Fölkelt, otthagyott és kiment a kávéházból. Bűntudatosan bámultam utána; láttam, hogy ősz barátom az ajtó mellől integet és mosolyog és lelkesen tolakszik felém. Jó hírt hoz? Még mit? Lehet, hogy Avigdor ben Schlaucher csomagban elküldi nekem az örök ifjúság italát...

Örkény István

Szürkendi, a bukott angyal

Kínos feltűnést keltett, hogy Szürkendi Elemér huzamosabb ideje nem jelent meg törzsasztalánál, a Bűbáj eszpresszóban. A botrányos távolmaradás negyedik napján Rózsika, az eszpresszó átlagon felül kipárnázott kiszolgálónője felháborodásában és nyugtalanságában felhívta az „Asztalkendőfodor Kiszerelési Vállalatot", ahol Szürkendi az irattárat vezette. Szívig ható sikollyal hallgatta a hírt és adta tudomásunkra, nekünk. Szürkendi asztaltársainak, hogy a kiváló aktafőfelügyelő három nap előtt elhalálozott és már el is temették.

Rózsika le sem törlé könnyeit, hagyta, hogy azok az éppen elkészített három szimplába hulljanak, így nemesítve meg a drága nedűt. Mi, többiek is mélységesen elszomorodtunk és néhány napig őszintén meggyászoltuk Szürkendit.

A nyolcadik napon, amikor már senki sem gondolt Szürkendire, éppen a leglázasabb tevékenységünk, a lottó-szelvények kitöltése közben, a vendégek harcos szardínia-tömege hirtelen kettévált és utat nyitott egy csodálatos fényben tündöklő alaknak: Szürkendi volt.

Elképedve kérdeztük:

— De hiszen azt mondták, hogy te meghaltál!

Szürkendi megvakarta előbb a jobb, majd a bal lapockáját és bocsánatkérően mondta:

— A szárnyaim helye még mindig viszket. Ugyanis tényleg meghaltam, angyal is voltam, de...

— De az istenért! Ha a mennyországban voltál, miért jöttél vissza?

Szürkendi legyintett:

— Ugyan, micsoda állapotok! Eleinte minden jól ment, rendes beutalás, az ember megkapja a tisztességes, bőséges manna-adagját, legfeljebb a szárnykiutalásnál kell megfelelő összeköttetés, különben másodrendű konfekciós árut sóznak rá és nem mértékszerint készültet... Az enyémet is utólag igazította meg a szabó... szorított... — újból megvakarta a lapockáit, majd folytatta. — Az első napokban az eszpresszó is tűrhető volt, jó feketét főztek, igaz, hogy mindjárt a rendelésnél 1—2 csillagot nyomtam a felszolgáló angyaltársnő kezébe... ismerem én a dörgést... de aztán, aztán — Szürkendi sóhajtott — ezek az oroszok...

— Hogyhogy az oroszok?

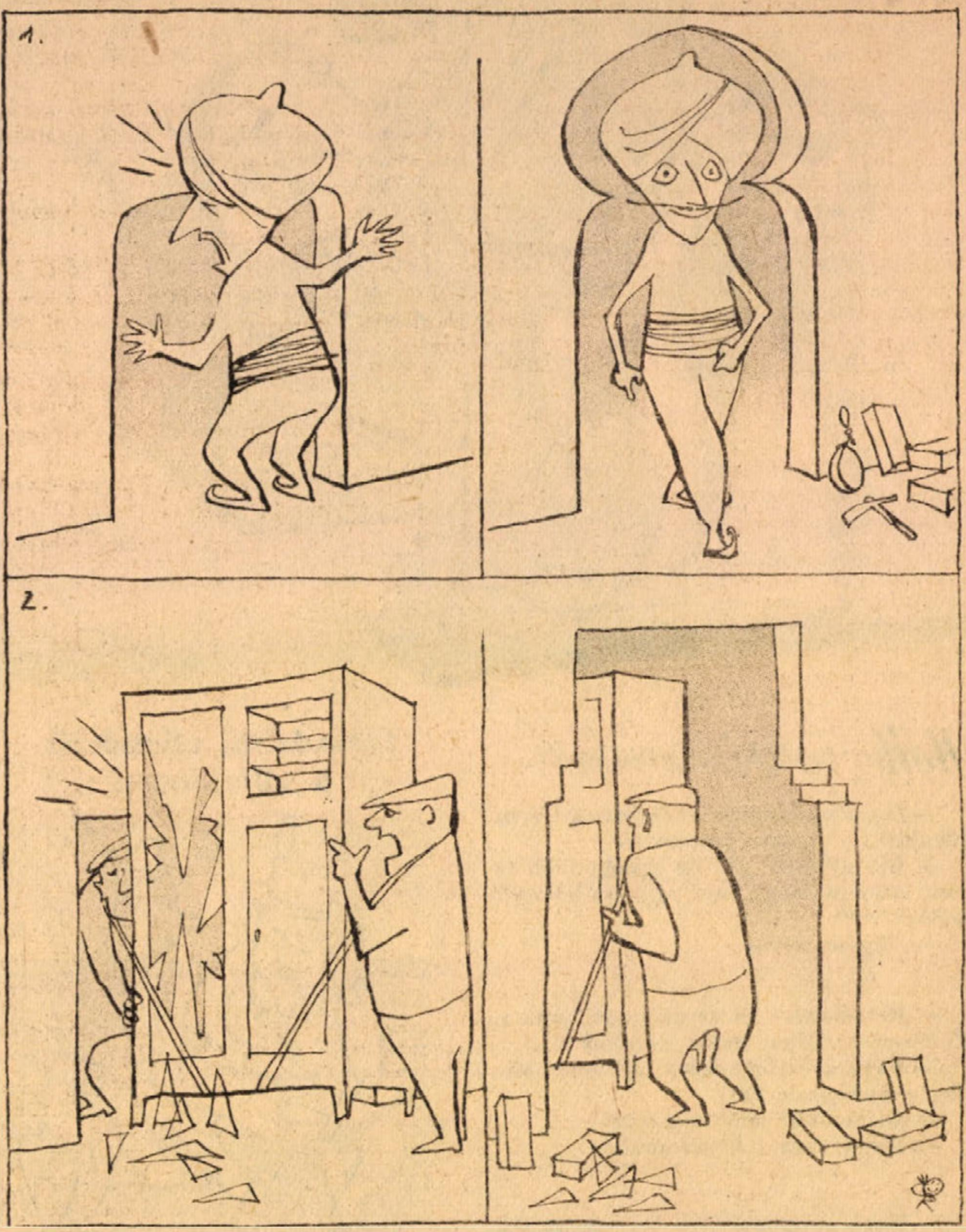
— Ezekkel a szputnyikokkal! Valamelyik arkangyal, vagy más vezető angyaltárs megfelelő összeköttetésekkel, aki odajárt az eszpresszóba, kezdett szputnyikokat nyomni az eszpresszós angyaltársnő markába. Két nap múlva ez általános divat lett. És az ember hiába szerezte a Tejútról a legszebb csillagokat, a felszolgálónő csak biggyesztett, mert nem műbolygók voltak és olyan híg duplát adott, hogy elment az ember kedve az élettől. Hát maradhattam így a mennyországban? Hát mennyország ez? Inkább nyugdíjaztattam magam, mint angyal és visszajöttem...

Harmadszor is megvakarta bal- és jobblapockáját, kétforintost nyomott a triplával megjelenő Rózsika kezébe, mi pedig megértően és helyeslően bólogatva folytattuk a lottó-szelvények kitöltését.

Nádass József

A gyakorlat hatása az építészetre

Réber László rajza

Bonn kártalanítja a volt náci funkcionáriusokat

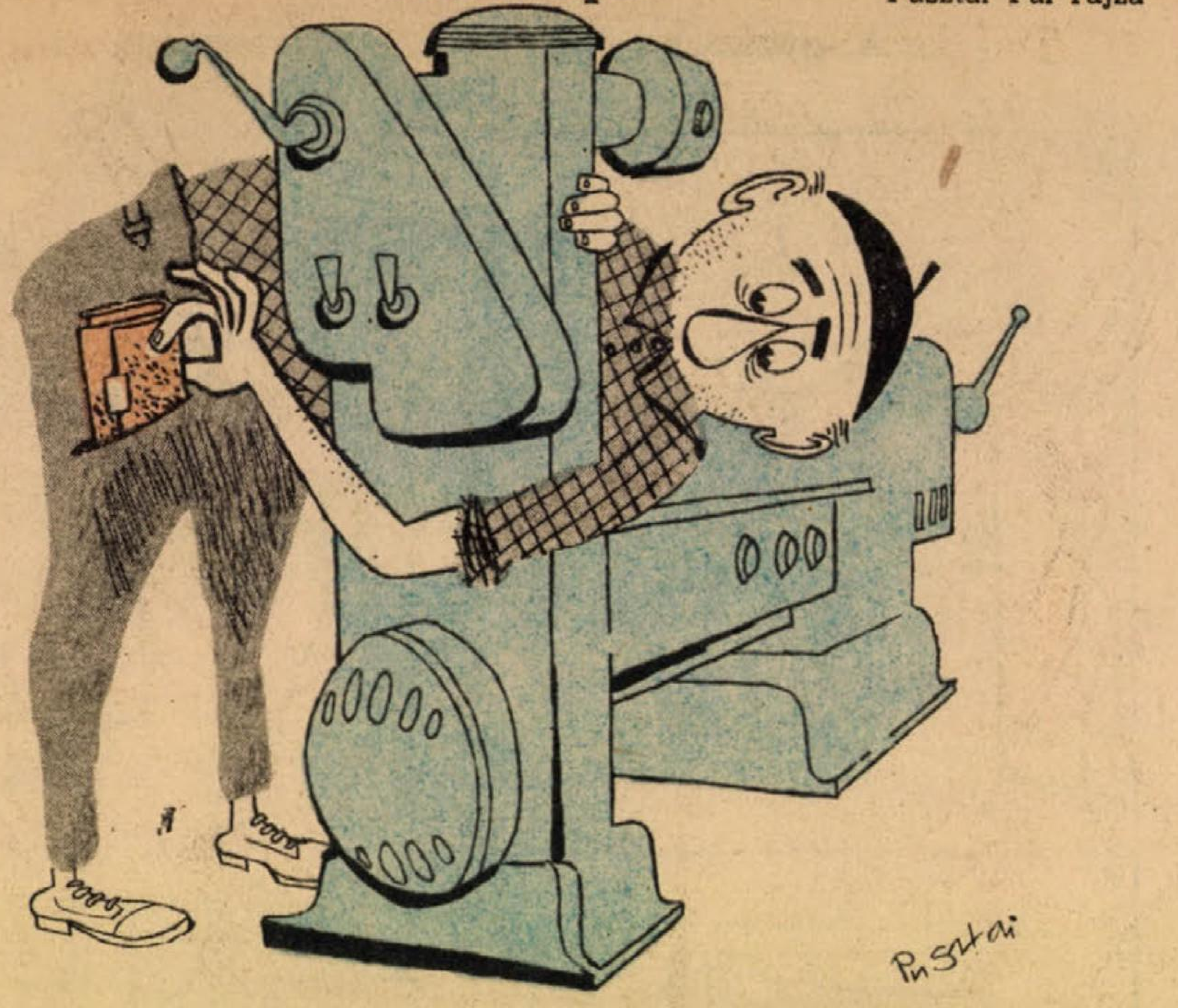
Gerő Sándor rajza

— Na és most mondja el, milyen károsodás érte, Herr Schulze?
— Kérem, én végigharcoltam a háborút és mégis elvették tőlem a képeket, amelyeket Párizsban szereztem, a szobrokat, amelyeket Rómából szállítottam, a Kievből hozott szőnyegeket, nem beszélve arról, hogy a háború után két hónapig még állás nélkül is voltam!...

Üzemi lopás

Pusztai Pál rajza

Van-e Kis Pálnak taktikai érzéke?

Nézzék, én sok mindent hagyok mondani magamra, de azt nem, hogy abszolúte semmi érzékem nincs a taktikához.

Elismerem, hogy *annak idején* nem volt egészen taktikus, hogy Vetkainak, legközelebbi munkatársamnak azt kiáltottam oda, hogy „dögöljenek meg az ilyen rothadt ellenforradalmárok”, mert egyrészt ezzel csak mégjobban eltaszítottam magamtól s így csökkent az esélyem a befolyásolására, másrészt tudatosítottam benne, hogy ellenforradalmár, amit addig talán nem is tudott, mint ez később többekről kiderült, harmadrészt a „rothadt”-jelző nem pártszerű és ezzel rossz példát mutattam egy ellenforradalmárnak, negyedrészt pedig hazafelé menet Vetkaiék agyon is verhettek volna.

Valóban, nem volt elég taktikus az sem, hogy amikor Vetkai önkritikát gyakorolt, akkor állandóan közbekiáltottam, hogy „ne forgassa a köpönyegét”, mert egyrészt Vetkai tényleg megváltozhatott, másrészt ez az önkritika befolyásolhatott még ingadozókat, harmadrészt pártszerűtlen dolog közbekiáltani, negyedrészt közbekiáltozás nélkül sem hitte el senki, amit Vetkai mondott.

Azzal, hogy ellene voltam Vetkai osztályvezetői kinevezésének, szintén helytelen taktikát követtem, egyrészt azért, mert ezzel gyengítettem Vetkai bizalmát magában, másrészt erősítettem munkatársaim bizalmatlanságát Vetkaiban, harmadrészt a Vetkai sógora a minisztériumban már úgyis mindent elintézett, negyedrészt pedig Vetkai kibuktatása egyébként is értelmetlenség lett volna, mert hasonszőrűek találhatók még az osztályon, tehát Vetkai pótolható.

És én mindezek ellenére állítom, hogy van bizonyos fokú taktikai érzékem.

Ezt bizonyítom azzal is, hogy amikor Vetkai osztályvezető elvtárs megtartotta első értekezletét és én egy észrevételt akartam tenni, ő leintett, hogy ne akadékoskodjak mindig, fogjam be már egyszer a számat. És akkor én... én befogtam a számat! Ez igenis taktikus dolog volt! Taktikus volt egyrészt azért, mert...

De talán ezt már tudják.

Kékvölgyi Vilmos

Hátha valaki nem ismeri...

— Fogadja részvétemet sógora elhunyta alkalmából. Igazán rettenetes!

— Bizony szörnyű. És igazán nem is volt komoly beteg, csak egy kis könnyű hűlése volt.

— Még szerencse.

*

— Rettenetes! Az orvos megtiltotta a dohányzást. Nem tudok leszokni róla!

— Ugyan, kérem, ilyet állítani! Micsoda gyengeség ez?!

— Maga talán már leszokott?

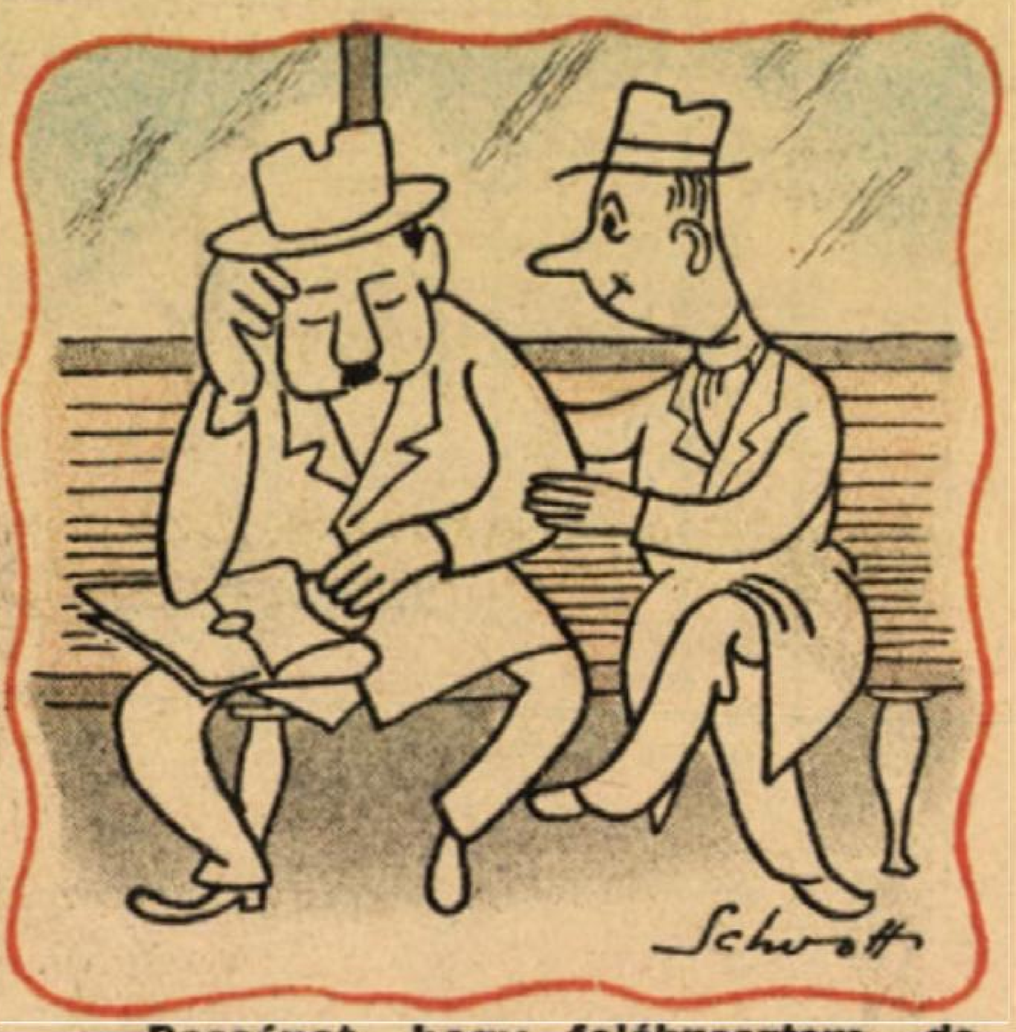
— Hajaj, már számtalanszor.

*

— Maga négyszer tört be ugyanabba az áruházba — mondja a bíró a vádlottnak. — Mit lopott?

— Egyetlen egy ruhát a feleségemnek, de háromszor kicseréltette.

Társadalmi ellenőrzés a villamoson

— Bocsánat, hogy felébresztem, de azt akarom, hogy nyugodtan aludjon... Váltsa meg a jegyét!

Második műszak a férfiaknál
(Ahogy az asszonnyal elhitetik)

Mészáros András rajza

Fémgyűjtés

Szereplés az üzemi szavaló-kórusban

Egy kis fekete túlóra

DRÁGA ÉRDEMREND

Abesszíniában a világtörténelemben eddig egyedülálló új érdemrendet alapítottak. A kitüntetés hűséges férjek megjutalmazását szolgálja. Az érdemrendet kizárólag olyan férjek kaphatják meg, akik legalább 25 évig hűségesek voltak feleségükhöz. Az ellenőrzés módszeréről a rendelkezés nem nyilatkozik.

(A Népakarat hire)

Tud lemondani...

Szür-Szabó József rajza

— De Tafari, hiszen a hölgy nem is a feleséged!
— Egye fene! Vesszen a kitüntetés!

Külföldről jelentjük...

Vágyakozás

Egy derék francia — nyilván takarékossági okokból — szülőfalujából, Pontoiseból kereken 50 km-t kerekezett Párisba, hogy részt vegyen az egyik utazási iroda „Utazás az ismeretlenbe" címmel meghirdetett társaskirándulásán. — Amikor a népes társasággal a vonatból kiszállt — Pontoiseban találta magát.

Ítéletszigorítás

Az Alabama állambeli (USA) whitehilli fogház gondnoksága gyűjtést indított az elítéltek javára. Patricia Porkins milliomosnő egymaga lejegyezte az előirányzott összegett egy kikötéssel: hetenként kétszer énekszámaival szórakoztatja a bebörtönzötteket. Mint Finlay főbíró a fogház vezetőségével közölte, a fogház körzetében azóta a bűnesetek száma 68%-kal csökkent.

AUSRADIEREN!

A nyugat-németországi Münsterschen Zeitung-ban jelent meg az alábbi hirdetés:

> Entferne Hakenkreuze
> aus Ihren Orden stb.

Azaz *„Eltávolítom a horogkeresztet kitüntetéseiről..."* Micsoda tökéletes megoldása minden problémának! A kitüntetett német náci — vajon miért kapta a kitüntetést? — kiradírozhatja a horogkeresztet az ordóból és utána büszkén viseli. Hitler meg is jósolta, hogy ez lesz a vége: „ausradieren."

Irodalmi alkotóház 1958-ban

Sándor Károly rajza

Mai tárgyú, új magyar művek születnek...

Le a bürokráciával.

Szög van, hang nincs

— Tessék egy kicsit összébb húzódni!

— Nem bírok. A fejemet már úgyis egészen a mellembe nyomtam.

Ez a párbeszéd az *emődi* moziban hangzott el, ahol kétfajta szék van: magas, rozoga és valamivel jobb, alacsony szék. Aki nem akarja, hogy a kiálló szögek végigszakítsák a nadrágját, az alacsonyabb székre ül, viszont onnan nem lehet látni, mert még az alacsony emberek is magasaknak hatnak az előttük lévő rosszabb, magas székeken.

De néha más a veszekedés alapja Emődön, a moziban:

— Maga már hallott eleget, menjen arrébb!

— Majd bolond leszek! Örülök, hogy itt ülök a hangszóró közelében!

Ugyanis csak közvetlenül a hangszóró közelében hallani a „hangosfilmet". „Körbeüljük a hangszórót" — írja Dudás Béla emődi olvasónk, — „de megtörténik, hogy mézzel sem lehet hangot kicsalni belőle. Január 12-én például, amikor zenekari hangversenyt adtak a filmhíradóban, egy hang se jött ki a gépből, és csak az élvezhette a műsort, aki valaha karmester volt."

Így van ez Emődön és így van még számos falusi moziban, a beázó tetőkkel, salétromos, nedves falakkal. A *megyei moziigazgatóságok* kötelessége lenne, hogy javítsanak ezeken az állapotokon. Pénzelőleget is igényelhetnek az illetékesektől, mert a nagyobb vidéki városok filmbevételét is a megyei mozik részére tartják fenn. Lehet, hogy a miskolci megyei moziigazgatóság kevés pénzt kapott a falusi mozik tatarozására, de arra például nem kell pénz, hogy a rozoga székekből kihúzzák a szegeket és az így megjavított magas székeket hátrahelyezzék, és az alacsonyakat előbbre vitessék.

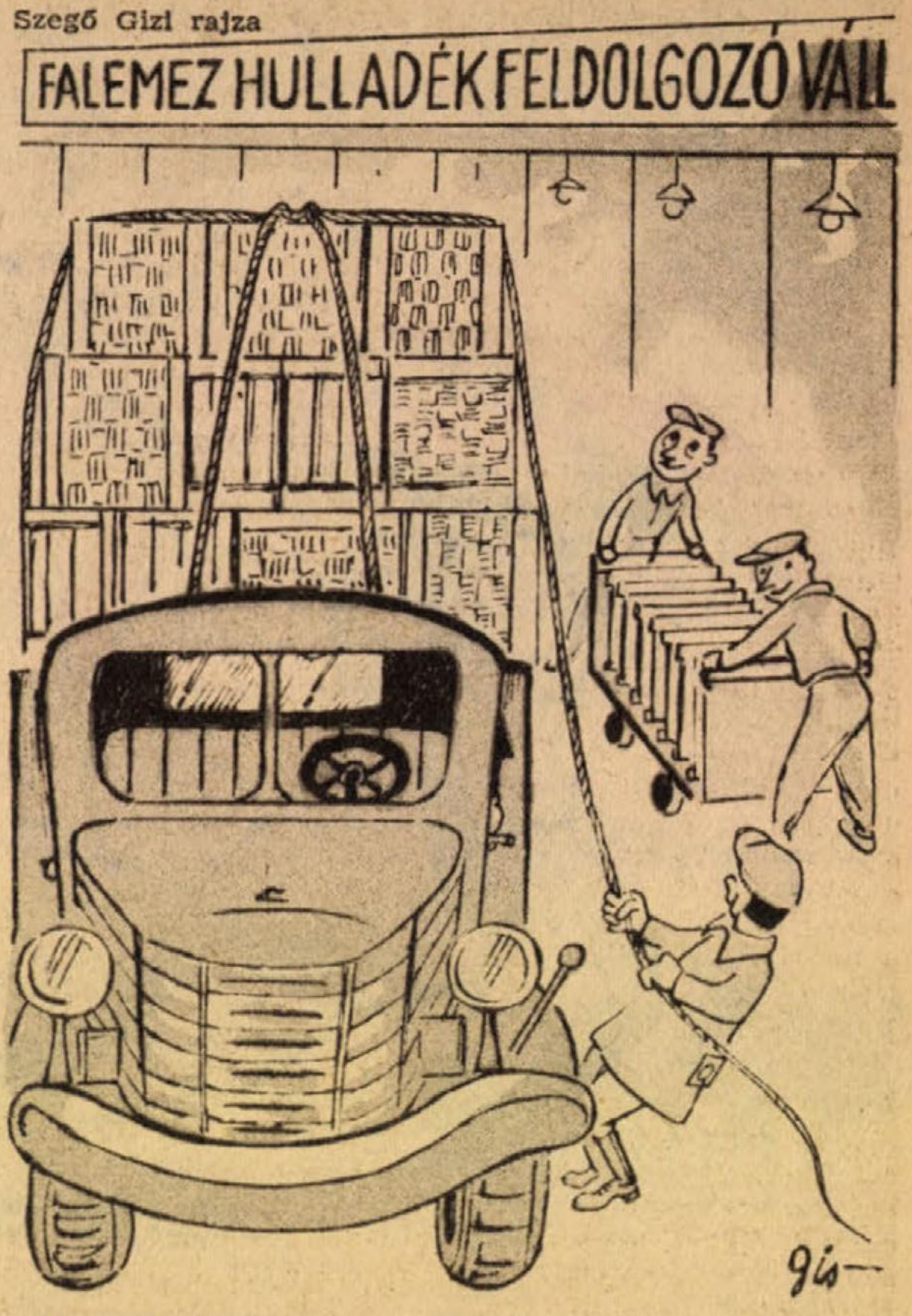
Ha Emődön így cselekednek, nem került volna sor a panaszoslevél elküldésére.

Ezt még a megyei moziigazgatóság nélkül az emődi mozi vezetője is megtehette volna. Mégpedig a saját hatáskörében.

(sti)

Akiket nem érdekel a haszonrészesedés

Szegő Gizi rajza

— Meghúzhatom még a kötelet? Nem fognak elhasadni a ládák?
— Hát aztán! Már átvették őket! ...

PAZARLÁS!

A Miskolci Sertéstenyésztő Vállalat három távirati blankettán 150 szavas sürgönyrendelést adott fel a Nyomtatványellátó Vállalatnak, hogy a negyedévi nyomtatványokat küldjék el.

Tudni kell, hogy a rendelkezések értelmében 75 nappal a tervnegyedév előtt minden vállalatnak m e g k e l l r e n d e l n i e a szükséges nyomtatványokat. Miért nem rendelte meg a kellő időben a Miskolci Sertéstenyésztő 60 filléres bélyeggel ellátott levélben a nyomtatványokat és ha már amúgy is elkésett vele, akkor miért pazarolta el az állam pénzét 150 szavas táviratra?

-m-

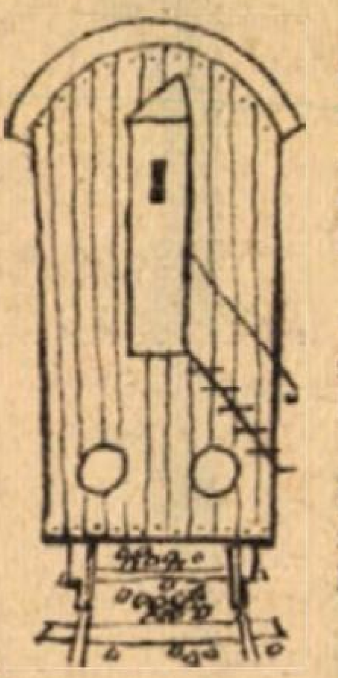
Jubileumi ajándékot

érdemel a Gyapjúmosó és Finomposztógyar, amely 90 éves fennállását ünnepli. A gyár a jubileum alkalmából idén ujra el akarja nyerni az élüzem címet. A termelési versenyben kitűnt munkásokat a jubileumi ünnepségen megjutalmazzák, de szerintünk ezenkívül a gyár jutalmat érdemel még a XIII. kerületi Tanácstól is.

A Kárpát utcai gyár homlokzata előtt ugyanis esős időben bokáig érő sár van, munkások ezrei jönnek és mennek át naponta a kapun és ezért végre kikövezhetnék a salakos járdát. Lehet, hogy a kérés túlzott, de még azt is megérdemelné a gyár, hogy a környéken szénlerakodóhelyet kapjon, mert évek óta a Gyapjúmosó előtt, az utcán tárolják a szenet, amelynek pora sűrű, fekete felhőkben száll a levegőben, ha fúj a szél.

MIÉRT TITKOS?

Szerettem volna telefonálni a HÉV körtéri végállomásának, hogy egy vonat indulása felől érdeklődjek. A telefonkönyvben nem szerepelt a szám. Minden egyéb megvan, de ez nincs. Felhívtam erre a Boráros téri végállomást, ahol közölték velem, hogy a vonat indulását megmondani nem tudják, viszont a Körtér számát sem áll módjukban elárulni, mert az titkos. Megadták azonban Albertfalva telefonját, ahol minden további nélkül közölték a vonat albertfalvai indulását és azt, hogy a Körtérről mennyi idő alatt ér a vonat Albertfalvára. Így sikerült kiszámítani a vonat körtéri indulásának időpontját.

Ennek alapján javaslom, hogy a többi pályaudvar tudakozó-számát is változtassák meg és tegyék titkos listára, továbbá a mentőket, tűzoltókat, vízműveket, gázműveket, rendőrséget és általában minden közérdekű telefon hívószámát.

Viszont ebben az esetben be kellene vonni a telefonkönyvet, és csak a titkos számok jegyzékét tartalmazó könyvet kell helyette kibocsátani.

(Be kell ezek után vallanom, hogy sokáig gondolkoztam azon, hogy ezt a pár sort láthatatlan tintával írom meg, nehogy az illetékesek elolvashassák.)

Karvázy Gyula
XI., Bocskai út 16.

Istenem, ki javasolt?

Boldogan fedeztem fel nevem a folyósói táblán, a jutalomüdülésben részesülők névsorában, szorgalmasan végzett munkám jutalmaként. Osztályvezetőm látva ragyogó arcomat, megállt mellettem, megszorította kezemet és sejttette, hogy neki köszönhetem. A helyettese viszont világosan megsúgta, hogy ő javasolt. A nap folyamán ugyanezt árulta el diszkréten a csoportvezetőm, öt kollégám, három kolléganőm és a szakszervezeti bizalmim, hazafelé menet pedig a portás. Másnap reggel a liftes árulta

el kacsintva, hogy ő javasolt és mennyire örül, hogy elfogadták javaslatát, s ugyanilyen okból örvendezve szorongatta kezem a még hátra levő két kollégám és egy kolléganőm (többen nem vagyunk az osztályon).

Nagyon furdalt a kíváncsiság. A kellemes két hét eltelte után bementem az ÜB-be. Kérdezem az adminisztrátor elvtársnőt, hogy mondja már meg, ki is javasolt engem jutalomüdülésre?

Elsápadt.

– Köztünk marad?! ...

– I-igen ...

– Én!

– Csakugyan?

– Ugyanis elnéztem a nevet és Szemesi Erzsébet helyett tévedésből azt gépeltem ki, hogy:

Mezei Erzsébet

Cipőfűző...

Karinthy Frigyes ismert cipőfűző-krokija arról szól, hogy a szakadt pertlit hogyan igyekszik befűzni és mennyit bajlódik vele, – amíg a végén sem sikerül befűznie.

Szántónénak (VII., Wesselényi utca 35.) is sok baja volt a pertlivel, de ő nem használt cipőfűzővel kínlódott, hanem vadonatújjal, amelyet az egyik VII. kerületi háztartási boltban vásárolt. (Egyébként ilyen van az összes H. B.-ban.) A magascipőbe való cipőzsinór az első húzásnál elszakadt. Visszavitte és a boltvezető kijelentette, hogy már ötvenszer szóltak a rossz pertlik miatt, – eredménytelenül. Elmondta azt is, hogy a cipőboltok eladói is panaszkodnak: felpróbálás közben elszakad a zsinór.

Szántóné kérdezi és mi továbbítjuk a kérdést a cipőzsinórt készítő üzemeknek: miért gyártanak rossz pertlit, miért engedik el fülük mellett a panaszokat?

FARSANGI KISIKLÁS

Radai igazgató magábasüppedve ült íróasztala mögött. Rettentően fájt a feje, ez is a szombatesti vállalati mulatság egyik utóhatása volt. Bevett egy port, de a makacs fejfájás nem múlt el. Kezdett visszaemlékezni a farsangi muri részleteire. Tény az, hogy derekasan ivott, jóval többet a kelleténél, mulatozott, táncolt és csak reggel tért magához, otthon. Hogyan került haza tegnap reggel és egyáltalán miket művelt az előző éjszaka során, ez egyelőre rejtély maradt előtte. Lehet, hogy többet engedett meg magának, mint egy vállalat tekintélyes igazgatójához illik. Mindenesetre becsengette titkárnőjét.

Ilonka friss, kipihent hangon kívánt jóreggelt.

— Nézze, Ilonka... ö... furcsa dolgok felől szeretnék érdeklődni magától. Láttam magát is ezen a szombati mulatságon.

Ilonka bólintására bátrabban folytatta.

— ...Szóval ...izé ...én kissé... hogy úgy mondjam spicces lettem. Kis farsangi kisiklás... és nem nagyon emlékezem már arra, hogyan is viselkedtem... Ilyen állapotban, ugyebár... az ember elkövet egyet-mást... Érti, Ilonka? Szóval volt-e olyan momentum... hogy... szóval a tekintélyem...

Ilonka mosolygott.

— Hát mindenesetre egyéni módszerrel növelte kapcsolatait a dolgozókkal. Éjjel egy óra körül például azt kiáltozta: Pajtikáim, keblemre valamenynyien! — de csak a szép Bábolnainét ölelte át.

— Rettenetes... én... Bábol... mikor volt ez, Ilonka?

— Mondom, úgy egy óra táján... Akkor már kiszedtük a szálkákat a... a... nadrágjából!

— A... miket? Szálkákat?!

— Na igen, a halkocsonya szálkáit. Azon... izé... tetszett üldögélni, hintázva előrehátra, egy félórahosszat.

— Rémes — verejtékezett Radai. — De más... ugye más nem történt? Beültem a kocsimba és hazamentem.

— No nem éppen. Előbb egy üveg törköllyel hadonászva, pertut ivott mindenkivel. Gyula bácsival, a portással is... meg... szóval velem is...

— Veled is?... Izé... Magával is, Ilonka? Sőt... te úristen... azt állítja, hogy mondjuk Vázainéval, a takarítónővel is?

— De mennyire! — vidult fel az emlékezésre Ilonka arca — vele még külön ki akart próbálni egy új rock and roll figurát is. Akkor tört el a szemüvege!

Radai a reménytelen szomorúság szobraként ült székében. Fejfájása kétszeres erővel támadta. Végül megszólalt:

— Nagyon köszönöm, Ilonka, felvilágosításait és megkérem, hogy küldd... izé... küldje be hozzám Vázainét.

Ebből mi lesz? — dermedt meg benne a gondolat. Mert hogy egy vállalati vezető kissé kirúg a hámból, ez még rokonszenves vonás lehet a dolgozók szemében, de hogy ő tegeződjék mindenkivel? Jön egy bizottság a minisztériumból, ő végigvezeti a gyárban, mit szólnak hozzá, ha mondjuk Gyula bácsi, a portás, hangos „sziá"-val üdvözli, vagy ez a Vázainé foghegyről odaveti majd neki: „Aztán, hékás, ne sokat szemetelj a szobádban, nem győzök rád takarítani!"

Vége, vége mindennek. Bejön most ez a takarítónő, megzsarolja, tartja majd a pertut, vagy szóbahozza azt a táncfigurát... le sem tagadhatja, ezer tanúja van. Áh, inkább azonnal lemond, itthagyja ezt az üzemet. Itt csak kiröhögnék, karikatúrák jelennének meg róla a falakon, a háta mögött kibeszélnék, úgyis megtudja a minisztérium. Ó, ital, ital, átkozott alkohol, hová viszed az embert!

Vázainé zavartan állt meg a küszöbön. Feje bekötve, ruhája egyik ujja feltűrve, nyilván súrolás közben zavarták meg. És én ezzel táncoltam — borzadt meg Radai és várta, mi jön most.

— Jóreggelt, igazgató kartárs! — köszöntötték. Ez nem jelent semmit — villant át agyán — a tegeződők is így köszönnek reggelenként. Radai behunyta a szemét. Essünk túl rajta, most jön a zsarolás. „Apafej, hoci egy százast és nem tegezlek többé!"

— Tetszik parancsolni valamit, igazgató kartárs? — kérdezte az asszony, nem tudva mire vélni a várakozás perceit.

„Tetszik parancsolni?" — akkor hát... akkor hát elfelejtett mindent... akkor semmi baj... nem folytatódik a kegyetlen játék... csupán kisiklás volt az egész... spicces éjszaka... ami volt, az elmúlt... és minden, minden marad a régiben. Hát persze, hiszen Gyula bácsi is a szokott módon, tisztelettel köszönt neki és Ilonka sem bizalmaskodott... Hát persze, ők is becsíptek... ők sem emlékeznek pontosan... dehát ki emlékszik arra pontosan, mi történik egy görbe farsangi éjszakán?

Megkeményítette a hangját.

— Azért hívattam, kedves Vázainé, mert az íróasztalomon mindig vastagon áll a por! Mégiscsak hallatlan, hogy maga után mégegyszer kelljen takarítani!...

Tardos Péter

VESZÉLYES PRODUKCIÓ

Schwott Lajos rajza

Antik életrajz

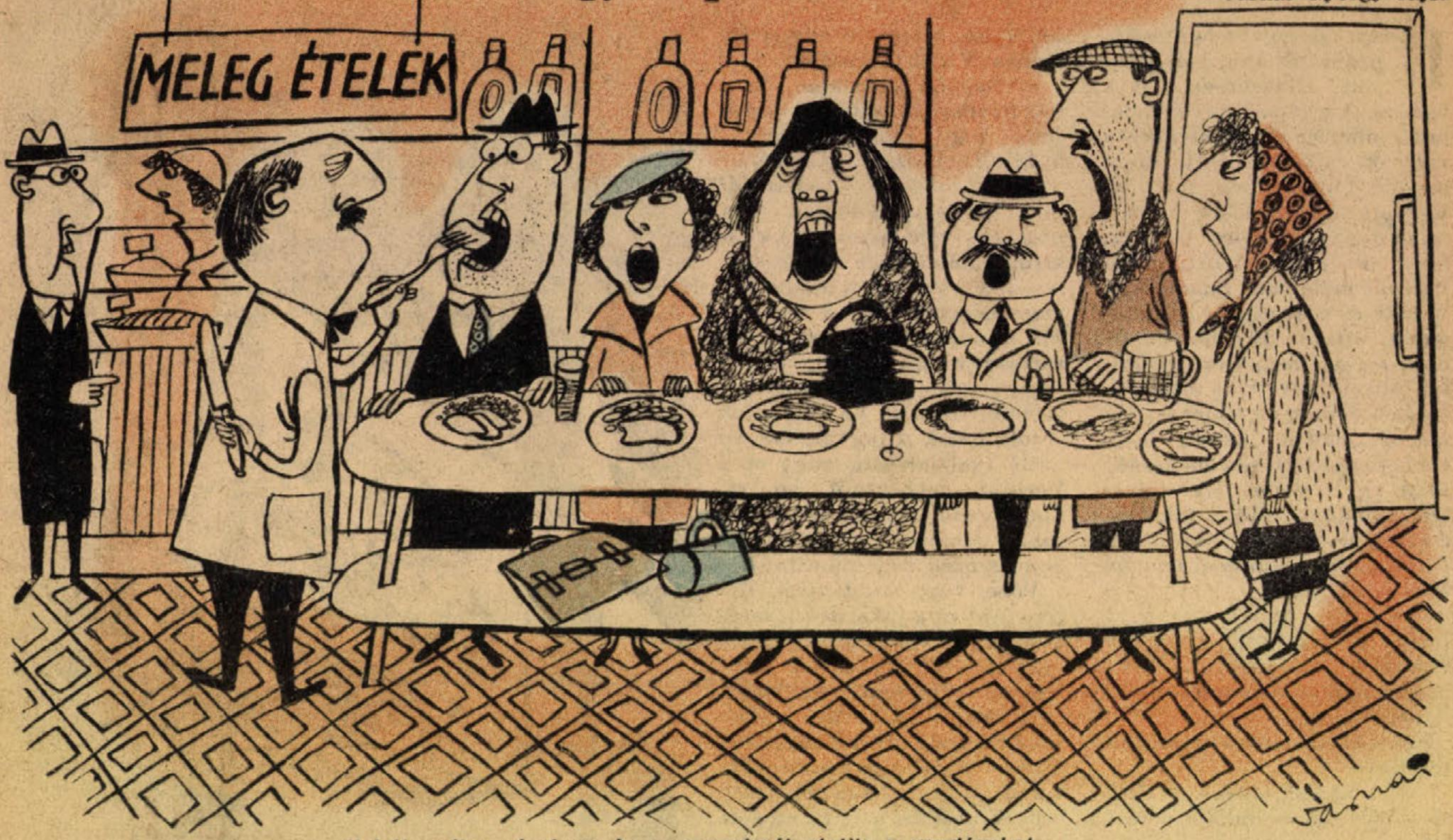
Vasvári Anna rajza

— Írja, kisasszony: már kiskoromban klasszikus műveltséggel rendelkeztem...

Egy népbüfében

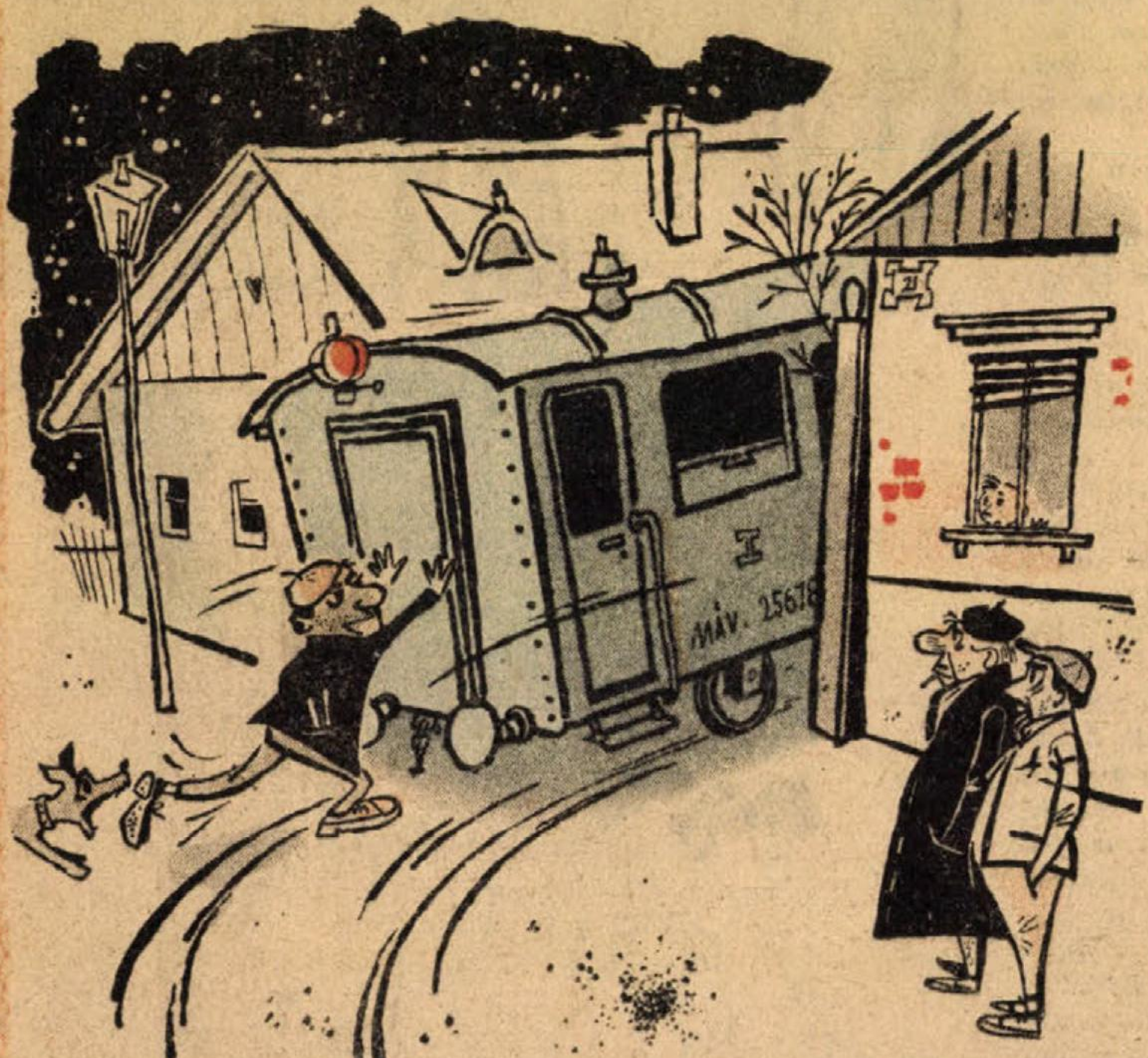
Várnai György rajza

— Nahát, milyen kedves, hogy maguknál etetik a vendégeket...
— Nézze, biztos, ami biztos. Így legalább nem lopják el az evőeszközöket!

Egy utas hazaérkezik

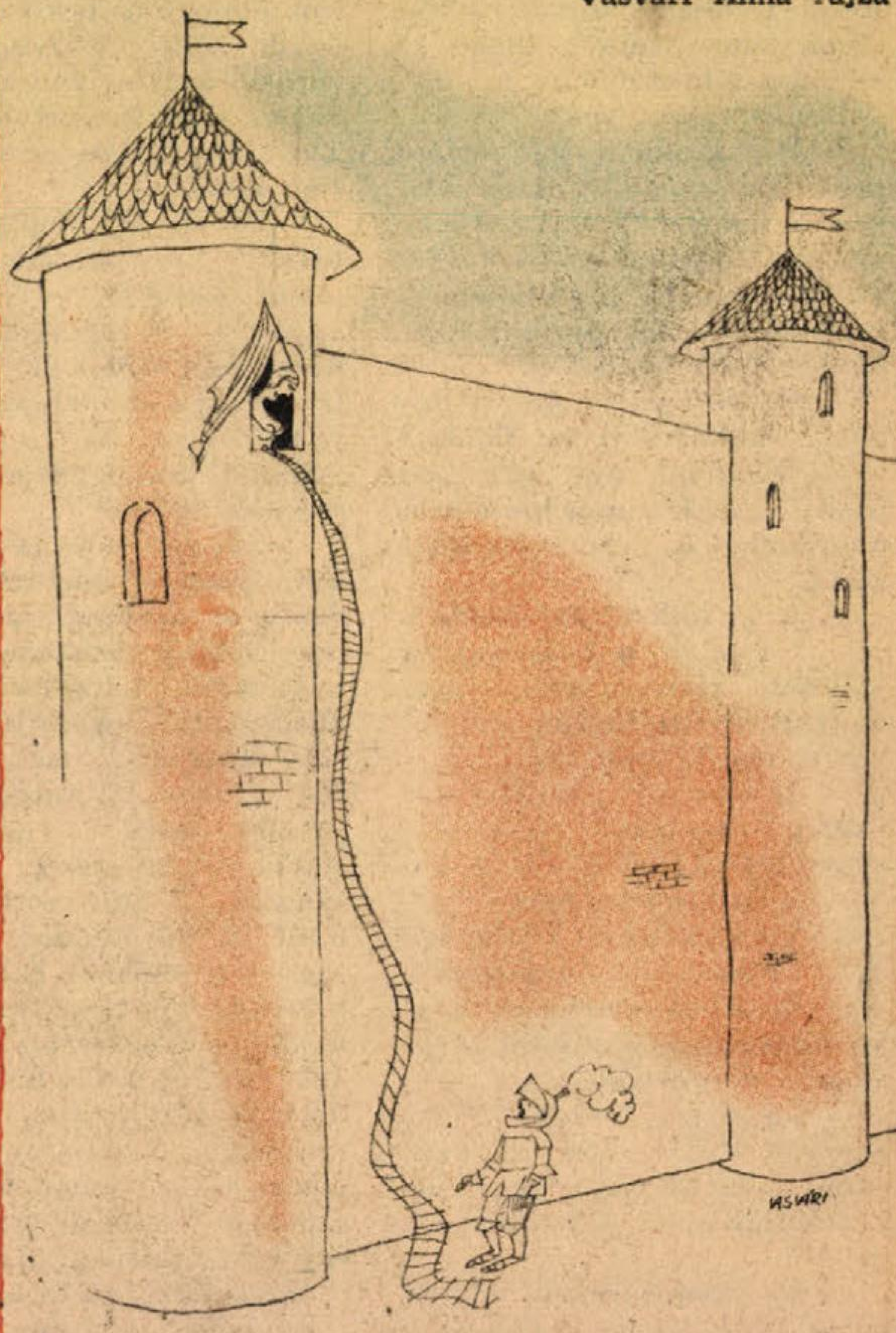
Toncz Tibor rajza

— Gondoltam, mit piszmogjak külön a lámpákkal, meg a függönyökkel, mint a többiek? Fogtam magam és hazahoztam az egészet! ...

Hős lovag

Vasvári Anna rajza

Sajnálom, Esmeralda, tériszonyom van! ...

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850, előfizetési díj negyedévre 12,— Ft. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca. 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.